

Obszar: **IMMIGRACJA**

JEDNOSTKA EDUKACYJNA 06 – TRZYMAJMY SIĘ WSZYSCY ZA RĘCE!.....	2
JEDNOSTKA EDUKACYJNA 07 – WSZYSCY JESTEŚMY OBYWATELAMI ŚWIATA	14
JEDNOSTKA EDUKACYJNA 08 – JEDEN ŚWIAT, RÓŻNE NACJE; JEDEN ŚWIAT, RÓŻNE KULTURY	25
JEDNOSTKA EDUKACYJNA 09 – KOPCIUSZEK BEZ GRANIC	35
JEDNOSTKA EDUKACYJNA 10 – ŚWIAT BEZ MURÓW!.....	47
JEDNOSTKA EDUKACYJNA 11 – RAZEM!.....	59

Jednostka edukacyjna 06 –TRZYMAJMY SIĘ WSZYSCY ZA RĘCE!

IDENTYFIKACJA

TYTUŁ Trzymajmy się wszyscy za ręce!

POZIOM SZKOŁY Przedszkole

KONTKEST

- Zajęcia edukacyjne będą się odbywały w szkole i poza nią.
- Min. 10 max. 20 uczniów **w wieku 4-5 lat.**

**POTRZEBA/
PROBLEM** Wiele osób boi się ludzi z różnych krajów i kultur i dlatego nawet nie ma ochoty ich lepiej poznać. Prowadzi to do dyskryminacji i dystansowania się od siebie, gdyż nie dostrzegamy, że wszyscy jesteśmy równi, ponieważ należymy do jednego gatunku: gatunku ludzkiego.

Korzyści dla społeczności z realizacji tej jednostki edukacyjnej to:

- Zwiększenie tolerancji i zmniejszenie dyskryminacji
- Wzmacnianie współpracy między dziećmi i rodzinami
- Promowanie poczucia szacunku i braterstwa między różnymi kulturami
- Zwiększenie postrzegania drugiej osoby jako istoty, którą należy poznać, zrozumieć i szanować.

GRUPA DOCELOWA

- Kluczowe osoby: uczniowie, nauczyciele i trenerzy, imigranci
- Interesariusze: lokalne organizacje pozarządowe zajmujące się migrantami
- Beneficjenci: rodziny dzieci, cała społeczność.

METODY PRACY

- Wywiad kliniczny
- Wspólne uczenie się
- Odgrywanie ról
- Wywiad
- Indywidualna praca/refleksja
- Czas w kręgu

PLANOWANIE

**GŁÓWNE CELE
(Cele nauczania)**

- Wzmacnianie poczucia braterstwa poprzez komponent emocjonalny.
- Poznanie i zrozumienie historii opartej na wartości braterstwa.
- Wzmacnianie wiedzy poprzez interakcję, opowiadanie historii i rozmowę.
- Wzmacnianie poczucia braterstwa.

- Budowanie koncepcji braterstwa.
- Wprowadzenie w życie to, czego się nauczyliśmy i oddanie się służbie społeczności, aby osiągnąć dobro wspólne.

**CELE KSZTAŁCENIA
GLOBALNEGO
OBYWATELSTWA¹
(Cele usługi)**

Edukacja przedszkolna i wczesnoszkola (5-9 lat):

- *Rozwijanie umiejętności krytycznego dochodzenia i analizy:*
Podstawowe założenia i dynamika mocy.
- *Kultywowanie i zarządzanie tożsamościami, relacjami i poczuciem przynależności:*
Różne poziomy tożsamości.
- *Dzielenie się wartościami i obowiązkami opartymi na prawach człowieka:*
Różne społeczności, do których należą ludzie i jak są one połączone.
- *Rozwijanie postawy doceniania i szanowania różnic i różnorodności:*
Odmienność i szacunek dla odmienności.
- *Wprowadzenie odpowiednich umiejętności, wartości, przekonań i postaw:*
Działania, które można podjąć indywidualnie i zbiorowo.
- *Wykazanie osobistej i społecznej odpowiedzialności za pokojowy i zrównoważony świat:*
Etycznie odpowiedzialne zachowanie.
- *Rozwijanie motywacji i chęci dbania o dobro wspólne:*
Angażowanie się i podejmowanie działań.

**KLUCZOWE
KOMPETENCJE
W NAUCE PRZEZ
ŻYCIE**

- Umiejętność pisania i czytania
- Umiejętności numeryczne
- Umiejętności interpersonalne i zdolność do przyjmowania nowych kompetencji
- Aktywne obywatelstwo
- Przedsiębiorczość
- Świadomość i ekspresja kulturowa

**ZAANGAŻOWANE
PRZEDMIOTY**

- Język ojczysty
- Matematyka
- Muzyka
- Sztuka

WDROŻENIE

¹ “Global Citizenship Education: Topics and Learning Objectives” opublikowane w 2015 przez United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization - UNESCO

OPIS DZIAŁAŃ
FAZA 0:

 Cel: **poznanie zrozumienia koncepcji wspólnoty przez uczniów.**

Co robi nauczyciel	Co robi uczeń
1. Aby wprowadzić temat, prosi uczniów, aby usiedli w kręgu, wyjaśnia, na czym polega Wywiad Kliniczny: <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Co kojarzy się ze słowem „braterstwo”?</i> ○ <i>W jakiej sytuacji rodzi się poczucie braterstwa?</i> ○ <i>W czym przejawia się braterstwo?</i> ○ <i>Jakie uczucia wzbudza braterstwo?</i> ○ <i>Jak rozwija się braterstwo? Kiedy wzrasta?</i> ○ <i>Jak braterstwo znika/Kiedy się je traci?</i> 	1. Siada w kręgu i odpowiada kolejno na zadawane pytania.

FAZA 1

 Cel: **wzmacnianie poczucia braterstwa poprzez komponent emocjonalny.**

Co robi nauczyciel	Co robi uczeń
1. Proponuje dzieciom grę „Połączeni nicią” (załącznik A). 2. Zachęca uczniów do refleksji nad związkiem między emocjami a jakością życia, zadając kilka stymulujących pytań: <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Jak się czułeś podczas gry?</i> ○ <i>Jakie uczucia sprawiają, że czujesz się dobrze? Dlaczego?</i> ○ <i>Jakie uczucia sprawiają, że czujesz się źle?</i> 	1. Słucha nauczyciela i postępuje zgodnie z instrukcjami gry. 2. Odpowiada, słucha innych odpowiedzi i porównuje swoje opinie z innymi.

Załącznik A “Połączeni nicią”

Nauczyciel daje dziecku kłębek z mocnej nici. Dziecko musi go rozwinąć, wybrać partnera i dać mu koniec. Następnie dziecko przekazuje je następnie innemu dziecku, które z kolei wybiera partnera. Kiedy wszyscy są spleceni, kłębek włóczki jest zwijany i jednocześnie formowane są pary. Dzieci patrzą sobie w parach w twarz i obiecują grać razem, pomagać sobie nawzajem i nie kłócić się przez tydzień.

Szacowany czas: 2 godziny

FAZA 2:

 Cel: **poznanie i zrozumienie historii opartej na wartości braterstwa**

Co robi nauczyciel	Co robi uczeń
--------------------	---------------

<ol style="list-style-type: none"> 1. Wybiera opowieść (np. <i>Azur i Asmar</i>), która opowiada o BRATERSTWIE i pokazuje dzieciom okładkę. 2. Zadaje pytania o to, co widzą na okładce i pobudza ich ciekawość. 3. Pokazuje obrazki z książki i rozpowszechnia je wśród dzieci, aby mogły zacząć formułować założenia dotyczące historii; wspiera uczniów serią stymulujących pytań. 4. Prowadzi dzieci do sali wideo, aby obejrzeć film z książki (lub inny film o braterstwie). 5. Film jest wyświetlany w sekwencjach, aby wzbudzić zainteresowanie dzieci poprzez komentarze i dyskusję na temat każdego z nich. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Z ciekawością spogląda na okładkę. 2. Odpowiada na pytania. 3. Ogląda obrazki w książce i pod wpływem nauczyciela wyraża hipotezy dotyczące fabuły opowiadania, wykorzystując obrazki i wymieniając własne opinie z opiniami kolegów z klasy. 4. Idzie do sali wideo i ogląda film; 5. Uczestniczy w debacie o najważniejszych sekwencjach, szanując czas i opinie innych.
--	---

FAZA 3

Cel: **Wzmocnienie wiedzy poprzez interakcję.**

Co robi nauczyciel	Co robi uczeń
Dzieli dzieci na małe grupy i prosi każdą z nich o pokolorowanie obrazków, miejsc lub postaci z historii i o przeniesienie ich na plakat.	Postępuje zgodnie z instrukcjami i dołącza do swojej grupy, aby pokolorować wybrane obrazki z historii.

FAZA 4

Cel: **Wzmocnienie wiedzy poprzez opowiadanie historii i rozmowę.**

Co robi nauczyciel	Co robi uczeń
<ol style="list-style-type: none"> 1. Prosi ich o pokolorowanie rysunków z sekwencji i opisanie ich w kolejności. 2. Z pomocą dzieci przenosi sekwencje na plakat. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Koloruje sekwencje opowieści i opisuje je werbalnie. Słucha narracji innych. 2. Współpracuje z rówieśnikami, wklejając sekwencje na plakat do powieszenia w klasie.

<p>3. Rozpoczyna rozmowę na temat historii za pomocą następujących pytań stymulujących:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Jaka sytuacja rodzi poczucie braterstwa?</i> ○ <i>Jakie postawy sprzyjają temu poczuciu?</i> ○ <i>Czy bohaterowie opowieści zawsze się dogadują?</i> ○ <i>Co i kto je rozdziela?</i> ○ <i>Co i kto ich łączy?</i> ○ <i>Na czym polega ich szczęście?</i> ○ <i>Czy byliby szczęśliwi, gdyby nie doszli do porozumienia?</i> ○ <i>Dlaczego?</i> 	<p>3. Słucha, odpowiada i dzieli się swoimi pomysłami z kolegami z klasy.</p>
---	---

FAZA 5

Cel: Zwiększenie poczucia braterstwa z opowieści

Co robi nauczyciel	Co robi uczeń
<p>1. Przedstawia krótką rymowaną, która podsumowuje przestanie braterstwa, dając dzieciom możliwość zastanowienia się nad sensem braterstwa.</p> <p>2. Przygotowuje sztukę na podstawie przeczytanej historii do odtworzenia zgodnie z sekwencjami na plakacie klasowym.</p>	<p>1. Słucha, uczy się i zastanawia się nad przestaniem rymowanki.</p> <p>2. Przygotowuje się do spektaklu, przyjmując rolę przypisaną przez nauczyciela zgodnie z sekwencjami na plakacie klasowym.</p>

FAZA 6

Cel: rozszerzenie koncepcji braterstwa na wspólnotę

Co robi nauczyciel	Co robi uczeń
<p>1. Zaprasza rodzimych rodziców i rodziców z innych krajów do klasy, aby opowiedzieli historie, bajki na temat braterstwa.</p> <p>2. Prosi dzieci, aby podzieliły się na grupy i przepracowały to, co usłyszeli w każdej grupie, poprzez przygotowanie rysunków w sekwencjach.</p> <p>3. Nauczyciel otwiera dyskusję zadając pytania przewodnie:</p>	<p>1. Słucha, uczy się i zastanawia.</p> <p>2. Rysuje i współpracuje z innymi członkami grupy.</p> <p>3. Uczestniczy w rozmowie szanując czas i opinie innych.</p>

<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Która z historii zrobiła na Tobie największe wrażenie?</i> ○ <i>Dlaczego?</i> ○ <i>Co byś zrobił/a?</i> ○ <i>Dlaczego?</i> ○ <i>Czego możemy się wtedy nauczyć?</i> 	
--	--

FAZA 7

Cel: umacnianie i poszerzanie wiedzy o braterstwie poprzez doświadczenie

Co robi nauczyciel	Co robi uczeń
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zaprasza uczniów na spacer po okolicy w pobliżu szkoły i obserwowanie postaw braterstwa, które mogą dostrzec. 2. Zaprasza ich do omówienia tego, co zaobserwowali, poprzez stymulujące pytania. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowuje się do wyjścia i obserwuje 2. Uczestniczy w dyskusji szanując czas i opinie innych osób

FAZA 8

Cel: meta poznanie

Co robi nauczyciel	Co robi uczeń
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zaprasza dzieci do przeglądania etapów pracy za pośrednictwem dziennika, w którym poszczególne etapy są zapisywane wraz z pracą dzieci. 2. Prosi ich o zidentyfikowanie wzrostu emocjonalnego, poznawczego i afektywnego, zadając ponownie pytania zadane w fazie 0 i prowokując analizę poprzednich odpowiedzi za pomocą pytań stymulujących: <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Czy uważasz, że odpowiedzi są takie same?</i> ○ <i>Które się zmieniły?</i> ○ <i>Dlaczego?</i> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Recenzuje ścieżkę dydaktyczną. 2. Odpowiada ponownie na pytania z fazy 0 i słuchając tego, co zostało powiedziane wcześniej, wyraża swoją opinię na temat zmian.

FAZA 9

Cel: Wprowadzenie w życie zdobytej wiedzy i oddanie się służbie społeczności, aby osiągnąć dobro wspólne

Co robi nauczyciel	Co robi uczeń
--------------------	---------------

<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauczyciel proponuje przekazanie zdobytej wiedzy lokalnej społeczności i proponuje opracowanie ankiety, którą należy przekazać mieszkańcom okolicy. 2. Nauczyciel prosi o przeanalizowanie wyników i wykonanie tego, co wyłoniło się z kwestionariusza przy pomocy ekspertów. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sugeruje pytania do ankiety i przekazuje ją rodzinie i społeczności lokalnej. 2. Analizuje wyniki wspierany przez nauczyciela. Organizuje, planuje, projektuje i wdraża w grupach projekt service learning, angażując społeczność z pomocą nauczycieli i ekspertów
---	--

FAZA 10

Cel: **uświadomienie sobie własnej nauki**

Co robi nauczyciel	Co robi uczeń
<p>Nauczyciel dostarcza kwestionariusz samooceny zawierający następujące pytania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Czy praca wydawała ci się interesująca? Dlaczego tak / dlaczego nie</i> - <i>Którą fazę uważasz za najbardziej interesującą lub najmniej interesującą i dlaczego?</i> - <i>Co chciałbyś zrobić inaczej?</i> - <i>Jaką wiadomość słyszałeś najczęściej?</i> - <i>Czy myślisz, że może to być przydatne w twoim życiu?</i> - <i>W jaki sposób?</i> 	<p>Odpowiada.</p>

ZASOBY

- Zasoby ludzkie: nauczyciele.
- Zasoby finansowe: nie dotyczy.
- Możliwe partnerstwa z podmiotami społecznymi: organizacje pozarządowe, stowarzyszenia imigrantów, eksperci pracujący z migrantami/uchodźcami.

**USTAWIENIE
DZIAŁAŃ**

W klasie:

Uczniowie biorą udział w zaproponowanej przez nauczyciela grze, słuchają historii i odgrywają ją, oglądają film i biorą udział w dyskusji, przygotowują ankietę. Na koniec zbierają wyniki i wdrażają projekt service learning w oparciu o wyniki.

Poza klasą:

Spacer po okolicy w pobliżu szkoły.

EWALUACJA I DYSEMINACJA

**ELEMENTY
EWALUACYJNE**

Pod koniec jednostki edukacyjnej uczeń powinien być w stanie:

- Zbudować koncepcję braterstwa
- Zrozumieć sytuację, w której przejawia się braterstwo
- Zidentyfikować uczucia, jakie może generować braterstwo
- Wiedzieć kiedy i jak zwiększyć poczucie braterstwa?
- Wprowadzać w życie to, czego się nauczył i oddawać się służbie społeczności, aby osiągnąć dobro wspólne.

**NARZĘDZIA
EWALUACJI**

- Kwestionariusz samooceny (**Załącznik 1**)
- Siatka ewaluacyjna oparta na Globalnych Celach Nauczania Edukacji Obywateli związanych z wiekiem 5-9 lat (**Załącznik 2**)

**DZIAŁANIA
DYSEMINACYJNE**

Wydarzenie końcowe w szkole dla rodzin i migrantów/uchodźców mieszkających w społeczności.

**NARZĘDZIA
DYSEMINACYJNE**

Projekt ulotki - zaproszenia na imprezę finałową.

Załącznik 1

Obszar: IMIGRACJA

Jednostka edukacyjna 06: TRZYMAJMY SIĘ WSZYSCY ZA RĘCE!

KWESTIONARIUSZ SAMOOCENY

Pytanie		Odpowiedź
1.	Co kojarzy się ze słowem „braterstwo”?	
2.	W jakich sytuacjach przejawia się braterstwo?	
3.	Jakie uczucia wzbudza braterstwo?	
4.	Jak rozwija się braterstwo? I kiedy wzrasta?	
5.	Czy zrealizowany projekt wydał Ci się interesujący? Dlaczego tak / dlaczego nie	
6.	Którą fazę uważasz za najbardziej interesującą lub najmniej interesującą i dlaczego?	
7.	Czego nowego się nauczyłeś, czego nie wiedziałeś wcześniej?	

Nauczyciel może dodać kolejne pytania, które uważa za istotne dla oceny ucznia.

Załącznik 2
Obszar: IMIGRACJA
Jednostka edukacyjna 06: TRZYMAJMY SIĘ WSZYSCY ZA RĘCE!
**SIATKA EWALUACYJNA²
 Szkoła podstawowa (5-9 lat)**

Cele nauczania	Kluczowe tematy	Punktacja (od 1 do 10)
Wymień różne źródła informacji i rozwiń podstawowe umiejętności analizy	Różne źródła informacji i zbieranie informacji za pomocą szeregu narzędzi i źródeł (przyjaciele, rodzina, społeczność lokalna, szkoła, bajki, opowiadania, filmy, aktualności)	
	Słuchanie i komunikowanie się dokładnie i wyraźnie (umiejętności komunikacyjne, języki)	
	Identyfikowanie kluczowych pomysłów i rozpoznawanie różnych perspektyw	
	Interpretowanie wiadomości, w tym złożonych lub sprzecznych wiadomości	
ŚREDNI WYNIK		
Cele nauczania	Kluczowe tematy	Punktacja (od 1 do 10)
Rozpoznaj, w jaki sposób dopasowujemy się do otaczającego nas świata i wchodzimy z nim w interakcję oraz rozwijaj umiejętności intrapersonalne i interpersonalne	Tożsamość, przynależność i relacje (ja, rodzina, przyjaciele, społeczność, region, kraj)	
	Gdzie mieszkam i jak moja społeczność łączy się z całym światem	
	Poczucie własnej wartości i wartość innych	
	Zbliżanie się do innych i budowanie pozytywnych relacji	
	Rozpoznawanie emocji u siebie i innych	
	Prośenie i oferowanie pomocy	

² “Global Citizenship Education: Topics and Learning Objectives” opublikowane w 2015 przez United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization - UNESCO

	Komunikacja, współpraca, dbanie i troska o innych	
ŚREDNI WYNIK		
Cele nauczania	Kluczowe tematy	Punkcja (od 1 do 10)
Zilustruj różnice i powiązania między różnymi grupami społecznymi	Podobieństwa i różnice w obrębie kultur i społeczeństw oraz między nimi (płeć, wiek, status społeczno-ekonomiczny, populacja marginalizowana)	
	Powiązania między społecznościami	
	Wspólne podstawowe potrzeby i prawa człowieka	
	Docenianie i szanowanie wszystkich ludzi i żywych istot, środowiska i rzeczy	
ŚREDNI WYNIK		
Cele nauczania	Kluczowe tematy	Punkcja (od 1 do 10)
Rozróżnij identyczność i różnice oraz uznaj, że każdy ma prawa i obowiązki	Co nas łączy, a co odróżnia od innych osób w społeczności (język, wiek, kultura, sposoby życia, tradycje, cechy)	
	Znaczenie szacunku i dobrych relacji dla naszego dobrego samopoczucia	
	Nauczenie się jak słuchać, rozumieć, zgadzać się i nie zgadzać, akceptować różne poglądy i perspektywy	
	Szanowanie innych i siebie oraz docenianie różnic	
ŚREDNI WYNIK		
Cele nauczania	Kluczowe tematy	Punkcja (od 1 do 10)
Poznaj możliwe sposoby podejmowania działań na rzecz poprawy świata, w którym żyjemy	W jaki sposób nasz wybór i działania mogą sprawić, że nasz dom, społeczność szkolna, kraj i planeta będą lepszym miejscem do życia i w jaki sposób mogą chronić nasze środowisko?	
	Uczenie się współpracy (wspólne projekty dotyczące rzeczywistych problemów w społeczności – np. praca z innymi w celu zbierania i prezentowania informacji oraz korzystania z różnych metod przekazywania wyników i pomysłów)	
	Umiejętności podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów	
ŚREDNI WYNIK		

Cele nauczania	Kluczowe tematy	Punktacja (od 1 do 10)
Rozważ, w jaki sposób nasze wybory wpływają na innych ludzi i planetę oraz stosuj odpowiedzialne zachowanie	Wartości troski i szacunku dla siebie, innych i naszego środowiska	
	Zasoby indywidualne i wspólnotowe (kulturowe, ekonomiczne) oraz koncepcje bogaty/biedny, sprawiedliwy/niesprawiedliwy	
	Wzajemne połączenia między człowiekiem a środowiskiem	
	Przyjęcie nawyków zrównoważonej konsumpcji	
	Osobiste wybory i działania oraz ich wpływ na innych i środowisko	
	Rozróżnianie między „dobrym” a „złym” oraz uzasadnianie naszych wyborów i osądów	
ŚREDNI WYNIK		
Cele nauczania	Kluczowe tematy	Punktacja (od 1 do 10)
Rozpoznaj znaczenie i korzyści z zaangażowania obywatelskiego	Korzyści z osobistego i zbiorowego zaangażowania obywatelskiego	
	Osoby i podmioty podejmujące działania na rzecz poprawy społeczności (współobywatele, kluby, sieci, grupy, organizacje, programy, inicjatywy)	
	Rola dzieci w znajdowaniu rozwiązań dla lokalnych, krajowych i globalnych wyzwań (w szkole, rodzinie, najbliższej społeczności, kraju, planecie)	
	Formy zaangażowania w domu, szkole, społeczności jako podstawowe aspekty obywatelstwa	
	Angażowanie się w dialog i debatę	
	Udział w zajęciach pozalekcyjnych	
	Efektywna praca w grupach	
ŚREDNI WYNIK		
CAŁKOWITY ŚREDNI WYNIK		

Jednostka edukacyjna 07 – WSZYSCY JESTEŚMY OBYWATELAMI ŚWIATA

IDENTYFIKACJA

TYTUŁ Wszyscy jesteśmy obywatelami świata

POZIOM SZKOŁY Przedszkole

KONTKEST

- Zajęcia edukacyjne będą realizowane w szkole i poza nią.
- Min. 10 max. 20 uczniów **w wieku 5 lat.**

**POTRZEBA/
PROBLEM**

Wiele osób uważa, że ich kultura jest najlepsza i nie ma wpływów z innych, dlatego nie akceptują w pozytywny sposób spotkania, wiedzy i szacunku wobec tych, którzy pochodzą z innych krajów.

Korzyści dla społeczności i rodzin z realizacji działań tej jednostki edukacyjnej to:

- Poznanie i szacunek wobec innych kultur
- Uświadomienie sobie, że nie ma lepszych i gorszych kultur: wszyscy jesteśmy ludźmi i obywatelami świata
- Zrozumienie, że na każdą kulturę miały wpływ inne kultury i że jest to normalne;

GRUPA DOCELOWA

- Kluczowe osoby: nauczyciele, uczniowie, imigranci
- Interesariusze: organizacje pozarządowe i stowarzyszenia migrantów
- Beneficjenci: cała społeczność, rodziny dzieci

METODY PRACY

- Wywiad kliniczny
- Burza mózgów (indywidualna i grupowa)
- Rozmowa kwalifikacyjna
- Wspólne uczenie się
- Dyskusja
- Analiza indywidualna i grupowa
- Czas w kręgu

PLANOWANIE

**GŁÓWNE CELE
(Cele nauczania)**

- Identyfikacja istniejących różnych kultur w okolicy
- Znajomość różnych wpływów między kulturami
- Identyfikacja i opis działań mających na celu zwiększenie/poprawę integracji imigrantów w społeczności lokalnej
- Planowanie i projektowanie umiejętności

- Zrozumienie wymiany kulturowej między różnymi światami jako formy wymiany międzykulturowej.
- Identyfikacja powiązań międzykulturowych w żywności
- Oddanie nabytej wiedzy w służbę społeczności w celu osiągnięcia wspólnego dobra

**CELE KSZTAŁCENIA
GLOBALNEGO
OBYWATELSTWA³
(Cele usługi)**

Edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna (5-9 lat):

- *Zrozumienie współzależności i powiązań globalnych i lokalnych problemów*
- Zagadnienia dotyczące interakcji i więzi społeczności na poziomie lokalnym, krajowym i globalnym.
- *Rozwijanie umiejętności krytycznego dochodzenia i analizy:*
Podstawowe założenia i dynamika mocy.
- *Kultywowanie i zarządzanie tożsamościami, relacjami i poczuciem przynależności:*
Różne poziomy tożsamości.
- *Dzielenie się wartościami i obowiązkami opartymi na prawach człowieka:*
Różne społeczności, do których należą ludzie i jak są one połączone.
- *Rozwijanie postawy doceniania i szanowania różnic i różnorodności:*
Odmienność i szacunek dla odmienności.
- *Wprowadzenie odpowiednich umiejętności, wartości, przekonań i postaw:*
- Działania, które można podjąć indywidualnie i zbiorowo.
- *Wykazanie osobistej i społecznej odpowiedzialności za pokojowy i zrównoważony świat:*
Etycznie odpowiedzialne zachowanie.
- *Rozwijanie motywacji i chęci dbania o dobro wspólne:*
Angażowanie się i podejmowanie działań.

**KLUCZOWE
KOMPETENCJE
W NAUCZE PRZEZ
ŻYCIE**

- Umiejętności czytania i pisanie
- Umiejętności numeryczne
- Umiejętności interpersonalne i zdolność do przyjmowania nowych kompetencji
- Aktywne obywatelstwo
- Świadomość i ekspresja kulturowa

**ZAANGAŻOWANE
PRZEDMIOTY**

- Język ojczysty
- Geografia
- Edukacja obywatelska
- Matematyka
- Wychowanie fizyczne

WDROŻENIE

³ “Global Citizenship Education: Topics and Learning Objectives” opublikowane w 2015 przez United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization - UNESCO

OPIS DZIAŁAŃ
FAZA 0:

 Cel: **poznanie zrozumienia przez uczniów pojęcia międzykulturowości.**

Co robi nauczyciel	Co robi uczeń
1. Aby wprowadzić temat, prosi uczniów, aby usiedli w kręgu, wyjaśnia, jak działa Wywiad Kliniczny: <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Co myślisz o spotkaniu z „innym”?</i> ○ <i>Kim jest „inny”?</i> ○ <i>Gdzie widzisz obecność „innego”?</i> ○ <i>Gdzie spotykasz „innych”?</i> ○ <i>Co się stanie, gdy spotkasz „innego”?</i> ○ <i>Jak się czujesz po takim spotkaniu?</i> 2. Nauczyciel tworzy mapę myśli z pytaniami i dodaje odpowiedzi udzielone przez dzieci.	1. Siada w kręgu i odpowiada na kolejne pytania

FAZA 1

 Cel: **uświadomienie sobie istnienia mieszanych ras w różnych kulturach.**

Co robi nauczyciel	Co robi uczeń
1. Nauczyciel zaprasza przedstawicieli lokalnej organizacji pozarządowej zajmującej się imigracją, aby opowiedzieli uczniom, jak żyją dzieci w różnych krajach.	1. Słucha nauczyciela i zadaje pytania.
2. Prosi dzieci, aby narysowały to, co zrobiło na nich największe wrażenie.	2. Rysuje to, co zrobiło na nim/niej największe wrażenie.
3. Prosi o opowiadanie kolegom z klasy o rysunku i dlaczego to co narysowali zrobiło na nim/niej największe wrażenie.	3. Opowiada o tym, co narysował/a kolegom z klasy

FAZA 2:

 Cel: **uświadomienie sobie istnienia mieszanych ras w różnych kulturach poprzez gry i muzykę.**

Co robi nauczyciel	Co robi uczeń
1. Prosi przedstawiciela organizacji pozarządowej o opowiadanie	1. Słucha przedstawiciela organizacji pozarządowej

<p>kilku gier, w które grają dzieci z innych krajów.</p> <p>2. Nauczyciel tworzy grupy, w których uczniowie będą próbować grać w gry zaproponowane przez przedstawiciela organizacji pozarządowej</p> <p>3. Nauczyciel rozpoczyna dyskusję, zadając następujące pytania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spodobała Ci się ta gra? • Dlaczego? • Czy znasz podobną grę? <p>4. Przedstawiciel organizacji pozarządowej śpiewa piosenki dziecięce z innych krajów i kultur oraz wspiera uczniów w nauce słów w innych językach.</p> <p>5. Nauczyciel inicjuje dyskusję wśród uczniów zadając pytania, takie jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Czy lubiłeś uczyć się tych piosenek? • Czy jest w nich coś podobnego do tych piosenek, które znasz? • Dlaczego Twoim zdaniem jest w nich coś podobnego do tych, które znasz? 	<p>2. Próbuje grać</p> <p>3. On/ona odpowiada</p> <p>4. Próbuje zaśpiewać piosenkę zaproponowaną przez eksperta.</p> <p>5. Uczestniczy w dyskusji odpowiadając na pytania nauczycieli</p>
--	---

FAZA 3

Cel: zapoznaj się z mieszanymi rasami, które istnieją w różnych kulturach podczas gotowania.

Co robi nauczyciel	Co robi uczeń
<p>1. Nauczyciel zaprasza czworo rodziców z różnych krajów (w tym rodziców uczniów), aby pozwolili każdej grupie skosztować typowych potraw (powinni wyjaśnić, jakich składników użyli).</p>	<p>1. Smakuje jedzenie.</p>
<p>2. Prosi każdą grupę o zdanie raportu na temat tego, czego spróbowali i użytych do potrawy składników.</p>	<p>2. Relacjonuje, co próbował i jaka jest jego/jej opinia.</p>

<p>3. Rozpoczyna dyskusję od pytań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Czy znałeś składniki? Które z nich? • Czy kiedykolwiek były one używane w twoim domu? • Jeśli tak, co ugotowałeś z tymi składnikami? • Co Ci się podobało w smaku jedzenia? • A co ci się nie podobało? <p>4. Nauczyciel prosi o narysowanie smakowanego jedzenia.</p>	<p>3. Bierze udział w dyskusji odpowiadając na pytania nauczyciela.</p> <p>4. Rysuje fazy i składniki smakowanego jedzenia. On/ona zbiera rysunki i tworzy plakat, gdzie prezentowane są przepisy.</p>
--	--

FAZA 4

Cel: **meta poznanie**

Co robi nauczyciel	Co robi uczeń
<p>1. Nauczyciel proponuje analizę ścieżki i metapoznanie z nabyciem wzrostu poznawczego, afektywnego i emocjonalnego poprzez przeformułowanie pytań zaproponowanych w fazie 0.</p>	<p>1. Dokonuje przeglądu wykonanej pracy i ponownie odpowiada na pytania z fazy 0. Raportuje odpowiedzi na mapie myśli i porównuje ją z pierwszą (utworzoną w fazie 0) obserwując różnice.</p>

FAZA 5

Cel: **Wprowadzenie w życie zdobytej wiedzy i oddanie się służbie społecznej, aby osiągnąć dobro wspólne.**

Co robi nauczyciel	Co robi uczeń
<p>1. Nauczyciel proponuje przekazanie zdobytej wiedzy lokalnej społeczności i proponuje opracowanie ankiety, którą należy przekazać mieszkańcom okolicy.</p> <p>2. Nauczyciel prosi o przeanalizowanie wyników i wykonanie tego, co wyłoniło się z kwestionariusza.</p>	<p>1. Sugeruje pytania do ankiety i przekazuje ją rodzinie i społeczności lokalnej.</p> <p>2. Analizuje wyniki wspierany przez nauczyciela. Organizuje, planuje, projektuje i realizuje projekt service learning w grupach, angażując społeczność z pomocą nauczycieli.</p>

FAZA 6

 Cel: **uświadomienie sobie własnej nauki**

Co robi nauczyciel	Co robi uczeń
Nauczyciel dostarcza kwestionariusz samooceny zawierający następujące pytania: <ul style="list-style-type: none"> - <i>Czy praca wydawała ci się interesująca? Dlaczego tak / dlaczego nie</i> - <i>Którą fazę uważasz za najbardziej interesującą lub najmniej interesującą i dlaczego?</i> - <i>Co chciałbyś zrobić inaczej?</i> - <i>Jaką wiadomość słyszales najczęściej?</i> - <i>Czy myślisz, że może to być przydatne w twoim życiu?</i> - <i>W jaki sposób?</i> 	Odpowiada.

ZASOBY

- Zasoby ludzkie: nauczyciele, rodzice, organizacje pozarządowe zajmujące się imigrantami.
- Zasoby finansowe: nie dotyczy.
- Możliwe partnerstwa z podmiotami społecznymi: organizacje pozarządowe, stowarzyszenia imigrantów, eksperci pracujący z migrantami/uchodźcami.

**USTAWIENIE
DZIAŁAŃ**
W klasie:

Uczniowie uczestniczą w zajęciach proponowanych przez nauczyciela we współpracy z ekspertami i rodzicami. Przygotowują ankietę. Na koniec zbierają wyniki i wdrażają projekt service learning w oparciu o wyniki.

Poza klasą:

Uczniowie przekazują ankietę przedstawicielom społeczności, w której żyją (dziadkowie, wujkowie, krewni, przyjaciele itp.).

EWALUACJA I DYSEMINACJA
**ELEMENTY
EWALUACYJNE**

Pod koniec jednostki edukacyjnej uczeń powinien być w stanie:

- zidentyfikować istniejące różne kultury w okolicy
- znać różne rasy między kulturami
- rozumieć wymianę kulturową między różnymi światami jako formę wymiany międzykulturowej
- identyfikować związki międzykulturowe w dziecięcych piosenkach i muzyce

- zidentyfikować powiązania międzykulturowe w kuchni i jedzeniu
- wprowadzać w życie to, czego się nauczył i oddawać się służbie społeczności, aby osiągnąć dobro wspólne.

**NARZĘDZIA
EWALUACJI**

- Kwestionariusz samooceny (**Załącznik 1**)
- Siatka ewaluacyjna oparta na Globalnych Celach Nauczania Edukacji Obywateli związanych z wiekiem 5-9 lat (**Załącznik 2**)

**DZIAŁANIA
DYSEMINACYJNE**

Wydarzenie końcowe w szkole, na które są zaproszeni rodziny i migranci/uchodźcy mieszkających w gminie.

**NARZĘDZIA
DYSEMINACYJNE**

Projekt ulotki – zaproszenia na imprezę finałową.

Załącznik 1

Obszar: IMIGRACJA

Jednostka edukacyjna 07: **WSZYSCY JESTEŚMY OBYWATELAMI ŚWIATA**

KWESTIONARIUSZ SAMOCENY

Pytanie		Odpowiedź
1.	Kim są według Ciebie „inni”?	
2	Gdzie spotykasz „innych”?	
3	Jak się czujesz, gdy spotykasz dzieci/osoby z różnych krajów?	
4	Czy istnieją podobieństwa w piosenkach dla dzieci z różnych krajów? Jakie?	
5	Czy istnieją podobieństwa w jedzeniu/potrawach z różnych krajów? Jakie?	
6	Którą fazę uważasz za najbardziej interesującą lub najmniej interesującą i dlaczego?	
7	Czego nowego się nauczyłeś, czego nie wiedziałeś wcześniej?	

Nauczyciel może dodać kolejne pytania, które uważa za istotne dla oceny ucznia.

Załącznik 2

Obszar: IMIGRACJA

Jednostka edukacyjna 07: WSZYSCY JESTEŚMY OBYWATELAMI ŚWIATA

**SIATKA EWALUACYJNA⁴
Szkoła podstawowa (5-9 lat)**

Cele nauczania	Kluczowe tematy	Punktacja (od 1 do 10)
Wymień kluczowe problemy lokalne, krajowe i globalne i dowiedz się, jak można je połączyć	Zagadnienia dotyczące społeczności lokalnej (środowiskowe, społeczne, polityczne, gospodarcze lub inne)	
	Podobne lub różne problemy napotymane w innych społecznościach w tym samym kraju i w innych krajach	
	Implikacje problemów globalnych dla życia jednostek i społeczności	
	Jak jednostka i społeczność wpływają na globalną społeczność	
ŚREDNI WYNIK		
Cele nauczania	Kluczowe tematy	Punktacja (od 1 do 10)
Wymień różne źródła informacji i rozwiń podstawowe umiejętności analizy	Różne źródła informacji i zbieranie informacji za pomocą szeregu narzędzi i źródeł (przyjaciele, rodzina, społeczność lokalna, szkoła, bajki, opowiadania, filmy, aktualności)	
	Słuchanie i komunikowanie się dokładnie i wyraźnie (umiejętności komunikacyjne, języki)	
	Identyfikowanie kluczowych pomysłów i rozpoznawanie różnych perspektyw	
	Interpretowanie wiadomości, w tym złożonych lub sprzecznych wiadomości	
ŚREDNI WYNIK		
Cele nauczania	Kluczowe tematy	Punktacja (od 1 do 10)
Rozpoznaj, w jaki sposób dopasowujemy	Tożsamość, przynależność i relacje (ja, rodzina, przyjaciele, społeczność, region, kraj)	

⁴ "Global Citizenship Education: Topics and Learning Objectives" opublikowane w 2015 przez United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization - UNESCO

się do otaczającego nas świata i wchodzimy z nim w interakcję oraz rozwijaj umiejętności intrapersonalne i interpersonalne	Gdzie mieszkam i jak moja społeczność łączy się z całym światem	
	Poczucie własnej wartości i wartość innych	
	Zbliżanie się do innych i budowanie pozytywnych relacji	
	Rozpoznawanie emocji u siebie i innych	
	Proszenie i oferowanie pomocy	
	Komunikacja, współpraca, troska i troska o innych	
ŚREDNI WYNIK		
Cele nauczania	Kluczowe tematy	Punktacja (od 1 do 10)
Zilustruj różnice i powiązania między różnymi grupami społecznymi	Podobieństwa i różnice w obrębie kultur i społeczeństw oraz między nimi (płeć, wiek, status społeczno-ekonomiczny, populacja marginalizowana))	
	Powiązania między społecznościami	
	Wspólne podstawowe potrzeby i prawa człowieka	
	Docenianie i szanowanie wszystkich ludzi i żywych istot, środowiska i rzeczy	
ŚREDNI WYNIK		
Cele nauczania	Kluczowe tematy	Punktacja (od 1 do 10)
Rozróżnij identyczność i różnice oraz uznaj, że każdy ma prawa i obowiązki	Co nas łączy, a co odróżnia od innych osób w społeczności (język, wiek, kultura, sposoby życia, tradycje, cechy)	
	Znaczenie szacunku i dobrych relacji dla naszego dobrego samopoczucia	
	Nauczenie się jak słuchać, rozumieć, zgadzać się i nie zgadzać, akceptować różne poglądy i perspektywy	
	Szanowanie innych i siebie oraz docenianie różnic	
ŚREDNI WYNIK		
Cele nauczania	Kluczowe tematy	Punktacja (od 1 do 10)
Poznaj możliwe sposoby podejmowania działań	W jaki sposób nasz wybór i działania mogą sprawić, że nasz dom, społeczność szkolna, kraj i planeta będą lepszym miejscem do życia i w jaki sposób mogą chronić nasze środowisko?	

na rzecz poprawy świata, w którym żyjemy	Uczenie się współpracy (wspólne projekty dotyczące rzeczywistych problemów w społeczności – np. praca z innymi w celu zbierania i prezentowania informacji oraz korzystania z różnych metod przekazywania wyników i pomysłów)	
	Umiejętności podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów	
ŚREDNI WYNIK		
Cele nauczania	Kluczowe tematy	Punktacja (od 1 do 10)
Rozważ, w jaki sposób nasze wybory wpływają na innych ludzi i planetę oraz stosuj odpowiedzialne zachowanie	Wartości troski i szacunku dla siebie, innych i naszego środowiska	
	Zasoby indywidualne i wspólnotowe (kulturowe, ekonomiczne) oraz koncepcje bogaty/biedny, sprawiedliwy/niesprawiedliwy	
	Wzajemne połączenia między człowiekiem a środowiskiem	
	Przyjęcie nawyków zrównoważonej konsumpcji	
	Osobiste wybory i działania oraz ich wpływ na innych i środowisko	
	Rozróżnianie między „dobrym” a „złym” oraz uzasadnianie naszych wyborów i osądów	
ŚREDNI WYNIK		
Cele nauczania	Kluczowe tematy	Punktacja (od 1 do 10)
Rozpoznaj znaczenie i korzyści z zaangażowania obywatelskiego	Korzyści z osobistego i zbiorowego zaangażowania obywatelskiego	
	Osoby i podmioty podejmujące działania na rzecz poprawy społeczności (współobywatele, kluby, sieci, grupy, organizacje, programy, inicjatywy)	
	Rola dzieci w znajdowaniu rozwiązań dla lokalnych, krajowych i globalnych wyzwań (w szkole, rodzinie, najbliższej społeczności, kraju, planecie)	
	Formy zaangażowania w domu, szkole, społeczności jako podstawowe aspekty obywatelstwa	
	Angażowanie się w dialog i debatę	
	Udział w zajęciach pozalekcyjnych	
	Efektywna praca w grupach	
ŚREDNI WYNIK		
CAŁKOWITY ŚREDNI WYNIK		

Jednostka edukacyjna 08 – JEDEN ŚWIAT, RÓŻNE NACJE; JEDEN ŚWIAT, RÓŻNE KULTURY

IDENTYFIKACJA

TYTUŁ Jeden świat, różne nacje; Jedna szkoła, różne kultury

POZIOM SZKOŁY Szkoła podstawowa

KONTKEST

- Zajęcia edukacyjne będą realizowane w szkole i poza nią.
- Min. 10 max. 20 uczniów **w wieku 7/8 lat.**

**POTRZEBA/
PROBLEM**

Spółczesność, w którym żyjemy, jest społeczeństwem wieloetnicznym, w rzeczywistości charakteryzuje się współistnieniem, mniej lub bardziej zintegrowanym, ludzi o różnym pochodzeniu i z różnych grup etnicznych, co nieuchronnie prowadzi do porównania różnych religii, kultur, ras i idei. Jak wiemy, współistnienie różnych grup etnicznych może prowadzić do sytuacji i problemów, które często są trudne do rozwiązania, przez co integracja między różnymi rzeczywistościami staje się coraz bardziej skomplikowana i powolna. Niezbędne jest promowanie tolerancji, zapobieganie uprzedzeniom i zwiększanie świadomości, że nie ma kraju, szkoły lub kultury, które są lepsze od innych. Proces ten powinien rozpoczynać się w młodym wieku i w związku z tym kontekst szkolny odgrywa kluczową rolę edukacyjną.

GRUPA DOCELOWA

- Kluczowi gracze: nauczyciele, uczniowie, imigranci
- Interesariusze: organizacje pozarządowe, przedstawiciele mniejszości i stowarzyszeń migrantów
- Beneficjenci: cała społeczność, rodziny dzieci

METODY PRACY

- Wywiad kliniczny
- Burza mózgów (indywidualna i grupowa)
- Wspólne uczenie się
- Dyskusja
- Odwrócona klasa
- Czas w kręgu

PLANOWANIE

GŁÓWNE CELE (Cele nauczania)	<ul style="list-style-type: none"> • Budowanie tolerancji i świadomości • Rozwijanie wymiaru wielokulturowego • Identyfikacja istniejących różnych kultur, religii i grup etnicznych • Uczenie się, jak zapobiegać i zwalczać uprzedzenia • Umiejętność pracy w zespole • Działanie na rzecz społeczności wieloetnicznej • Umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy w służbie społeczności w celu osiągnięcia wspólnego dobra
CELE KSZTAŁCENIA GLOBALNEGO OBYWATELSTWA⁵ (Cele usługi)	<p>Edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna (5-9 lat):</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Zrozumienie współzależności i powiązań globalnych i lokalnych problemów</i> Zagadnienia dotyczące interakcji i więzi społeczności na poziomie lokalnym, krajowym i globalnym. • <i>Kultywowanie i zarządzanie tożsamościami, relacjami i poczuciem przynależności:</i> Różne poziomy tożsamości. • <i>Dzielenie się wartościami i obowiązkami opartymi na prawach człowieka:</i> Różne społeczności, do których należą ludzie i jak są one połączone. • <i>Rozwijanie postawy doceniania i szanowania różnic i różnorodności:</i> Odmienność i szacunek dla odmienności. • <i>Wprowadzenie odpowiednich umiejętności, wartości, przekonań i postaw:</i> Działania, które można podjąć indywidualnie i zbiorowo. • <i>Wykazanie osobistej i społecznej odpowiedzialności za pokojowy i zrównoważony świat:</i> Etycznie odpowiedzialne zachowanie. • <i>Rozwijanie motywacji i chęci dbania o dobro wspólne:</i> Angażowanie się i podejmowanie działań.
KLUCZOWE KOMPETENCJE W NAUCE PRZEZ ŻYCIE	<ul style="list-style-type: none"> • Umiejętność czytania i pisania • Wielojęzyczność • Kompetencje cyfrowe i technologiczne • Umiejętności interpersonalne i zdolność do przyjmowania nowych kompetencji • Aktywne obywatelstwo • Świadomość i ekspresja kulturowa

⁵ “Global Citizenship Education: Topics and Learning Objectives” opublikowane w 2015 przez United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization - UNESCO

**ZAANGAŻOWANE
PRZEDMIOTY**

- Język ojczysty
- Języki obce
- Geografia
- Historia
- Literatura
- Sztuka
- Muzyka
- ICT

WDROŻENIE
OPIS DZIAŁAŃ
FAZA 0:
Cel: identyfikacja mapy poznawczej ucznia i istniejących uprzedzeń

Co robi nauczyciel	Co robi uczeń
1. Aby wprowadzić temat, prosi uczniów, aby usiedli w kręgu, wyjaśnia, jak działa Wywiad Kliniczny: <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Co myślisz o spotkaniu z dziećmi z innego kraju?</i> ○ <i>Gdzie spotykasz ludzi z innych kultur?</i> ○ <i>Jak ich oceniasz?</i> ○ <i>Jak wchodzisz w interakcje, gdy spotykasz ludzi z innych krajów?</i> ○ <i>Jak się czujesz po rozmowie z kimś, kto nie jest z tej samej kultury co ty?</i> 	1. Siada w kręgu i swobodnie odpowiada na pytania bez poprawiania przez nauczyciela i bez zmuszania się do odpowiedzi.
2. Nauczyciel prosi uczniów o stworzenie mapy myśli z pytaniami i odpowiedziami.	2. Tworzy mapę myśli zawierającą odpowiedzi od wszystkich kolegów z klasy.

FAZA 1
Cel: Identyfikacja istniejących różnych kultur.

Co robi nauczyciel	Co robi uczeń
1. Umawia spotkanie online z dziećmi z innego kraju, aby się poznać i wspólnie zaplanować zajęcia.	1. Słucha i uczestniczy w debacie online
2. Proponuje opracowanie działania mającego na celu poznanie własnej kultury i poznanie innych, a następnie dzieli uczniów na grupy według poniższych tematów:	2. Dzieli się na grupy według wskazanych tematów

<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Historia kraju (grupa historyków)</i> ○ <i>Kontekst geograficzny (grupa naukowców)</i> ○ <i>Język i zwyczaje (grupa pisarzy)</i> ○ <i>Znani ludzie (grupa dziennikarzy)</i> ○ <i>Gotowanie</i> <p>3. Prosi każdą grupę o poszukanie materiału do rozwinięcia wybranego tematu, przygotowanie prezentacji, która następnie zostanie omówiona z pozostałymi członkami grupy.</p> <p>4. Nauczyciel prosi każdą grupę o zaprezentowanie swojej pracy reszcie klasy</p> <p>5. Prosi ich o zaprezentowanie swojej pracy podczas spotkania online z innymi uczniami z różnych krajów.</p> <p>6. Po spotkaniu online nauczyciel prosi o podsumowanie w każdym z tematów i zidentyfikowanie wspólnych i różnych punktów wynikających ze spotkania innych kultur.</p>	<p>3. Poszukuje materiałów i wraz z grupą przygotowuje prezentację.</p> <p>4. Przedstawia własną prezentację z poszanowaniem innych i ich czasu.</p> <p>5. Prezentuje wyniki swojej pracy, słucha prac uczniów z innych krajów, w razie potrzeby zadaje pytania i odpowiada.</p> <p>6. Zastanawia się, opracowuje, identyfikuje punkty wspólne i różnice oraz przedstawia je na mapie. Wyjaśnia swój punkt widzenia reszcie klasy i negocjuje, jeśli to konieczne, różne stanowiska.</p>
--	--

FAZA 2

Cel: **meta poznanie**

Co robi nauczyciel	Co robi uczeń
<p>1. Nauczyciel proponuje analizę dotychczasowej pracy i metapoznanie z nabyciem wzrostu poznawczego, afektywnego i emocjonalnego poprzez przeformułowanie pytań zaproponowanych w fazie 0.</p>	<p>1. Dokonuje przeglądu wykonanej pracy i ponownie odpowiada na pytania z fazy 0. Raportuje odpowiedzi na mapie myśli i porównuje ją z pierwszą (utworzoną w fazie 0) obserwując różnice.</p>

FAZA 3

Cel: **Umiejętność pracy na rzecz społeczności**

Co robi nauczyciel	Co robi uczeń
<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauczyciel proponuje przenieść to, czego uczeń nauczył się ze spotkania z uczniami z innych krajów, do społeczności lokalnej poprzez administrowanie ankiety, która ma zostać przesłana do osób mieszkających w sąsiedztwie. 2. Nauczyciel prosi o przeanalizowanie wyników i wykonanie tego, co wyłoniło się z kwestionariusza. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowuje ankietę i rozprawdza ją wśród społeczności lokalnej. 2. Analizuje wyniki, organizuje, planuje, projektuje i realizuje w grupach projekt service learning, angażując społeczność.

FAZA 4

Cel: **rozwijanie świadomości i tolerancji wobec różnych kultur i ras**

Co robi nauczyciel	Co robi uczeń
<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauczyciel dostarcza kwestionariusz samooceny zawierający następujące pytania: <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Czy praca wydawała Ci się interesująca? Dlaczego tak / dlaczego nie</i> ○ <i>Którą fazę uważasz za najbardziej interesującą lub najmniej interesującą i dlaczego?</i> ○ <i>Co chciałbyś zrobić inaczej?</i> ○ <i>Jakie przesłanie usłyszałeś najczęściej?</i> ○ <i>Czy uważasz, że może to być przydatne w Twoim życiu?</i> ○ <i>W jaki sposób?</i> 2. Prosi uczniów o podsumowanie odpowiedzi na plakacie. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Odpowiada. 2. Wyraża swoje opinie i przygotowuje plakat.

ZASOBY

- Zasoby ludzkie: nauczyciele, organizacje pozarządowe zajmujące się imigrantami, szkoły z innych krajów.
- Zasoby finansowe: nie dotyczy.

- Możliwe partnerstwa z podmiotami społecznymi: organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami imigrantów, ekspertami pracującymi z migrantami.

**USTAWIENIE
DZIAŁAŃ**

W klasie:

Uczniowie uczestniczą w zajęciach proponowanych przez nauczyciela, w tym w spotkaniu online z uczniami z zagranicy. Przygotowanie mapy myśli, prezentacji i kwestionariusza. Zebranie wyników i wdrożenie projektu service learning opartego na wynikach.

Poza klasą:

Przekazanie ankiety przedstawicielom społeczności, w której żyją. Prezentacja wyników podczas wydarzenia finałowego skierowanego do społeczności lokalnej.

EWALUACJA I DYSEMINACJA

**ELEMENTY
EWALUACYJNE**

Pod koniec jednostki edukacyjnej uczeń powinien być w stanie:

- Zidentyfikować istniejące różne kultury, religie i grupy etniczne
- Budować tolerancję i świadomość
- Rozpoznawać stronniczość i zapobiegać jej
- Rozwijać wymiar wielokulturowy
- Wprowadzać w życie to, czego się nauczył/a i oddawać się służbie społeczności, aby osiągnąć dobro wspólne.

**NARZĘDZIA
EWALUACJI**

- Kwestionariusz samooceny (**Załącznik 1**)
- Siatka ewaluacyjna oparta na Globalnych Celach Nauczania Edukacji Obywateli związanych z wiekiem 5-9 lat (**Załącznik 2**)

**DZIAŁANIA
DYSEMINACYJNE**

Wydarzenie końcowe we współpracy ze stowarzyszeniem zajmującym się imigrantami.

**NARZĘDZIA
DYSEMINACYJNE**

Posty i artykuły na szkolnej stronie internetowej i na kanale mediów społecznościowych, w szkolnej gazecie.

Załącznik 1

Obszar: IMIGRACJA

Jednostka edukacyjna 08: Jeden świat, różne nacje; Jedna szkoła, różne kultury

KWESTIONARIUSZ SAMOOCENY

Pytanie		Odpowiedź
1.	Jakie są różne kultury, religie i grupy etniczne istniejące w twojej społeczności?	
2.	Gdzie spotykasz dzieci z innych kultur?	
3.	Jak się czujesz, kontaktując się z ludźmi z różnych krajów?	
4.	Jak oceniasz ludzi z innych krajów?	
5.	Czy potrafisz zidentyfikować zachowania z uprzedzeniami rasowymi? Wymień niektóre z nich.	
6.	Jakie były punkty wspólne i różnice między Tobą a zagranicznymi uczniami poznanymi online?	
7.	Którą fazę uważasz za najbardziej interesującą lub najmniej interesującą i dlaczego?	
8.	Czego nowego się nauczyłeś, czego nie wiedziałeś wcześniej?	

Nauczyciel może dodać kolejne pytania, które uważa za istotne dla oceny ucznia.

Załącznik 2
Obszar: IMIGRACJA

 Jednostka edukacyjna 08: **Jeden świat, różne nacje; Jedna szkoła, różne kultury**
SIATKA EWALUACYJNA⁶
Szkoła podstawowa (5-9 lat)

Cele nauczania	Kluczowe tematy	Punktacja (od 1 do 10)
Wymień kluczowe problemy lokalne, krajowe i globalne i dowiedz się, jak można je połączyć	Zagadnienia dotyczące społeczności lokalnej (środowiskowe, społeczne, polityczne, gospodarcze lub inne)	
	Podobne lub różne problemy napotymane w innych społecznościach w tym samym kraju i w innych krajach	
	Implikacje problemów globalnych dla życia jednostek i społeczności	
	Jak jednostka i społeczność wpływają na globalną społeczność	
ŚREDNI WYNIK		
Cele nauczania	Kluczowe tematy	Punktacja (od 1 do 10)
Rozpoznaj, w jaki sposób dopasowujemy się do otaczającego nas świata i wchodzimy z nim w interakcję oraz rozwijaj umiejętności intrapersonalne i interpersonalne	Tożsamość, przynależność i relacje (ja, rodzina, przyjaciele, społeczność, region, kraj)	
	Gdzie mieszkam i jak moja społeczność łączy się z całym światem	
	Poczucie własnej wartości i wartość innych	
	Zbliżanie się do innych i budowanie pozytywnych relacji	
	Rozpoznawanie emocji u siebie i innych	
	Prośzenie i oferowanie pomocy	
	Komunikacja, współpraca, troska i troska o innych	
ŚREDNI WYNIK		
Cele nauczania	Kluczowe tematy	Punktacja (od 1 do 10)
	Podobieństwa i różnice w obrębie kultur i społeczeństw oraz między nimi (płeć, wiek, status)	

⁶ "Global Citizenship Education: Topics and Learning Objectives" opublikowane w 2015 przez United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization - UNESCO

Zilustruj różnice i powiązania między różnymi grupami społecznymi	społeczno-ekonomiczny, populacja marginalizowana)	
	Powiązania między społecznościami	
	Wspólne podstawowe potrzeby i prawa człowieka	
	Docenianie i szanowanie wszystkich ludzi i żywych istot, środowiska i rzeczy	
ŚREDNI WYNIK		
Cele nauczania	Kluczowe tematy	Punktacja (od 1 do 10)
Rozróżnij identyczność i różnice oraz uznaj, że każdy ma prawa i obowiązki	Co nas łączy, a co odróżnia od innych osób w społeczności (język, wiek, kultura, sposoby życia, tradycje, cechy)	
	Znaczenie szacunku i dobrych relacji dla naszego dobrego samopoczucia	
	Nauczenie się jak słuchać, rozumieć, zgadzać się i nie zgadzać, akceptować różne poglądy i perspektywy	
	Szanowanie innych i siebie oraz docenianie różnic	
ŚREDNI WYNIK		
Cele nauczania	Kluczowe tematy	Punktacja (od 1 do 10)
Poznaj możliwe sposoby podejmowania działań na rzecz poprawy świata, w którym żyjemy	W jaki sposób nasz wybór i działania mogą sprawić, że nasz dom, społeczność szkolna, kraj i planeta będą lepszym miejscem do życia i JAK mogą chronić nasze środowisko?	
	Uczenie się współpracy (wspólne projekty dotyczące rzeczywistych problemów w społeczności – np. praca z innymi w celu zbierania i prezentowania informacji oraz korzystania z różnych metod przekazywania wyników i pomysłów)	
	Umiejętności podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów	
ŚREDNI WYNIK		
Cele nauczania	Kluczowe tematy	Punktacja (od 1 do 10)
Rozważ, w jaki sposób nasze wybory wpływają na innych ludzi i planetę oraz stosuj odpowiedzialne zachowanie	Wartości troski i szacunku dla siebie, innych i naszego środowiska	
	Zasoby indywidualne i wspólnotowe (kulturowe, ekonomiczne) oraz koncepcje bogaty/biedny, sprawiedliwy/niesprawiedliwy	
	Wzajemne połączenia między człowiekiem a środowiskiem	

	Przyjęcie nawyków zrównoważonej konsumpcji	
	Osobiste wybory i działania oraz ich wpływ na innych i środowisko	
	Rozróżnianie między „dobrym” a „złym” oraz uzasadnianie naszych wyborów i osądów	
ŚREDNI WYNIK		
Cele nauczania	Kluczowe tematy	Punktacja (od 1 do 10)
Rozpoznaj znaczenie i korzyści z zaangażowania obywatelskiego	Korzyści z osobistego i zbiorowego zaangażowania obywatelskiego	
	Osoby i podmioty podejmujące działania na rzecz poprawy społeczności (współobywatele, kluby, sieci, grupy, organizacje, programy, inicjatywy)	
	Rola dzieci w znajdowaniu rozwiązań dla lokalnych, krajowych i globalnych wyzwań (w szkole, rodzinie, najbliższej społeczności, kraju, planecie)	
	Formy zaangażowania w domu, szkole, społeczności jako podstawowe aspekty obywatelstwa	
	Angażowanie się w dialog i debatę	
	Udział w zajęciach poza salą lekcyjną	
	Efektywna praca w grupach	
ŚREDNI WYNIK		
CAŁKOWITY ŚREDNI WYNIK		

Jednostka edukacyjna 09 – KOPCIUSZEK BEZ GRANIC

IDENTYFIKACJA

TYTUŁ Kopciuszek bez granic

POZIOM SZKOŁY Szkoła podstawowa

KONTKEST

- Zajęcia edukacyjne będą realizowane w szkole i poza nią.
- Wiek uczniów: **9/10 lat.**
- Liczba uczniów: 2 klasy po 15-18 uczniów każda.
- Liczba nauczycieli: 4-5

**POTRZEBA/
PROBLEM**

Niektórzy uważają, że ich kultura jest „lepszą” niż innych. Koncepcja ta promuje stronnictwo i brak akceptacji cudzoziemców mieszkających w naszym kraju. W rezultacie osoby te nie są zainteresowane poznawaniem innych kultur, co prowadzi do zamknięcia umysłu i odbija się negatywnie na rozwoju poznawczym, emocjonalnym i uczuciowym zarówno dorosłych, jak i dzieci.

Korzyści, jakie ta jednostka edukacyjna może zapewnić społeczności, to:

- Społeczność/rodziny będą zachęcane do poznania i poszanowania innych kultur.
- Społeczność/rodziny zrozumieją, że nie ma kultur lepszych od innych, ponieważ wszyscy jesteśmy ludźmi.
- Identyfikacja i opis działań mających na celu zwiększenie/poprawę integracji imigrantów w społeczności lokalnej.

GRUPA DOCELOWA

- Kluczowe osoby: nauczyciele, uczniowie, imigranci
- Interesariusze: organizacje pozarządowe, przedstawiciele mniejszości i stowarzyszeń migrantów
- Beneficjenci: cała społeczność, rodziny dzieci

METODY PRACY

- Wywiad kliniczny
- Rozmowa kwalifikacyjna
- Burza mózgów (indywidualna i grupowa)
- Wspólne uczenie się
- Dyskusja
- Odwrócona klasa
- Odgrywanie ról

PLANOWANIE

GŁÓWNE CELE (Cele nauczania)	<ul style="list-style-type: none"> • Identyfikacja istnienia różnych kultur • Rozpoznanie różnych powodów imigracji • Wykrycie problemów spowodowanych brakiem szacunku dla innych kultur • Identyfikacja i opis działań mających na celu zwiększenie/poprawę integracji imigrantów w społeczności lokalnej • Umiejętność przeprowadzenia wywiadu • Umiejętność pracy w zespole
CELE KSZTAŁCENIA GLOBALNEGO OBYWATELSTWA⁷ (Cele usługi)	Szkoła podstawowa (9-12 lat): <ul style="list-style-type: none"> • <i>Zrozumienie współzależności i powiązań globalnych i lokalnych problemów</i> Zagadnienia dotyczące interakcji i więzi społeczności na poziomie lokalnym, krajowym i globalnym. • <i>Rozwijanie umiejętności krytycznego dochodzenia i analizy:</i> Podstawowe założenia i dynamika mocy. • <i>Kultywowanie i zarządzanie tożsamościami, relacjami i poczuciem przynależności:</i> Różne poziomy tożsamości. • <i>Dzielenie się wartościami i obowiązkami opartymi na prawach człowieka:</i> Różne społeczności, do których należą ludzie i jak są one połączone. • <i>Rozwijanie postawy doceniania i szanowania różnic i różnorodności:</i> Odmienność i szacunek dla odmienności. • <i>Wprowadzenie odpowiednich umiejętności, wartości, przekonań i postaw:</i> Działania, które można podjąć indywidualnie i zbiorowo. • <i>Wykazanie osobistej i społecznej odpowiedzialności za pokojowy i zrównoważony świat:</i> Etycznie odpowiedzialne zachowanie. • <i>Rozwijanie motywacji i chęci dbania o dobro wspólne:</i> Angażowanie się i podejmowanie działań.
KLUCZOWE KOMPETENCJE W NAUCE PRZEZ ŻYCIE	<ul style="list-style-type: none"> • Umiejętność czytania i pisania • Wielojęzyczność • Umiejętności numeryczne • Kompetencje cyfrowe i technologiczne • Umiejętności interpersonalne i zdolność do przyjmowania nowych kompetencji • Aktywne obywatelstwo • Świadomość i ekspresja kulturowa

⁷ “Global Citizenship Education: Topics and Learning Objectives” opublikowane w 2015 przez United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization - UNESCO

**ZAANGAŻOWANE
 PRZEDMIOTY**

- Język ojczysty/literatura
- Geografia
- Historia
- Wychowanie fizyczne
- Edukacja obywatelska
- ICT
- Matematyka

WDROŻENIE
OPIS DZIAŁAŃ
FAZA 0:

 Cel: **określenie wiedzy uczniów na temat różnorodności kulturowej i rasowej**

Co robi nauczyciel	Co robi uczeń
1. Nauczyciele zadają pytania w celu zrozumienia poziomu wiedzy uczniów na dany temat: <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Co myślisz o spotkaniu z dziećmi z innego kraju?</i> ○ <i>Gdzie spotykasz ludzi z innych kultur?</i> ○ <i>Jak ich postrzegasz?</i> ○ <i>Jak wchodzisz w interakcję, gdy spotykasz ludzi z innych krajów?</i> ○ <i>Jak się czujesz po rozmowie z kimś, kto nie ma tej samej kultury co ty?</i> 2. Nauczyciel prosi uczniów o stworzenie mapy myśli z pytaniami i odpowiedziami.	1. Siada w kręgu i swobodnie odpowiada na pytania bez poprawiania przez nauczyciela i bez zmuszania do odpowiedzi. 2. Tworzy mapę myśli zawierającą odpowiedzi od wszystkich kolegów z klasy.

FAZA 1

 Cel: **identyfikacja istniejących różnych kultur i wzajemnych powiązań.**

Co robi nauczyciel	Co robi uczeń
1. Nauczyciel prosi klasę o podzielenie się na dwie grupy i organizuje zabawę (np. „BAFA BAFA”) zapraszając przedstawiciela lokalnej organizacji zajmującej się imigracją do omówienia obyczajów dwóch zupełnie odmiennych kultur.	1. Uczniowie dzielą się na dwie grupy, wysłuchują interwencji eksperta i postępują zgodnie z instrukcjami gry.
2. Nauczyciele rozpoczynają dyskusję mającą na celu zrozumienie postrzegania przez uczniów innej kultury i możliwych interakcji	2. Bierze udział w dyskusji i wyraża swoje zdanie z poszanowaniem opinii innych.

	<p>3. Na koniec dyskusji tworzy razem z klasą mapę podsumowującą i przedstawiającą różne opinie na temat innych kultur prezentowanych przez ekspertów.</p>
--	--

Przykład gry:

BAFA- BAFA

Przedmowa

Jak doświadczasz spotkań z osobami, które różnią się od ciebie? W BAFA-BAFA każdy wykorzystuje swoją umiejętność dostosowania się do konkretnych sytuacji. Wchodząc w kontakt z kimś „innym” mamy do czynienia z dyskomfortem i trudnościami we wzajemnym zrozumieniu, które choć fizjologiczne, są często wynikiem uprzedzeń i stereotypów przekazywanych przez nasze społeczeństwo. Z drugiej strony zachowania, które często wydają się dziwne, mają sens, jeśli są umieszczone w ściśle określonym kontekście kulturowym. Przyjęcie drugiej osoby oznacza rozpoczęcie tej podróży, przede wszystkim wewnętrznej, otwarcie się i zmniejszenie strategii obronnych, które blokują relacje z innymi, rozpoczęcie tej podróży, która czasami jest sprzeczna z postawami kultury dominującej.

Gra

Uczestnicy podzieleni są na dwie grupy, reprezentujące dwie społeczności o dwóch różnych kulturach, z których każda ma jasno określone zasady zachowania i role. Obie grupy znajdują się w osobnych pomieszczeniach i po zapoznaniu się z własnymi zasadami postępowania, wysłuchanymi przez imigranta z tego kraju, zaczynają odgrywać swoje wspólnotowe życie. Każdy gracz ma okazję udać się do innego społeczeństwa i spróbować poznać jego zasady. Pod koniec wizyt każda grupa spotyka się, aby podzielić się swoimi spostrzeżeniami. W końcowej fazie, na posiedzeniu plenarnym, prelegenci wyznaczeni przez obie społeczności opowiadają o tym, co rozumieli na temat innej kultury i jak postrzegali odwiedzających.

Organizacja

Po podziale obie grupy, nadzorowane przez dwóch imigrantów, uczą się własnych reguł zachowania. Życie obu społeczności składa się z wymian, w których należy przestrzegać zasad zachowania, które przejął każdy gracz. Z kolei, ewentualnie w parach, gracze odwiedzają drugą społeczność na około 5 minut, próbując nawiązać kontakt z miejscową ludnością i zrozumieć, jakie są jej zasady zachowania. Pod zakończeniu rund zwiedzania kończy się ćwiczenie i rozpoczyna się dyskusja: najpierw w osobnych grupach, a następnie w grupach połączonych razem.

FAZA 2

Cel: identyfikacja różnic i podobieństw w różnych kulturach

Co robi nauczyciel	Co robi uczeń
<p>1. Nauczyciel wybiera dwie wersje bajki o Kopciuszku z dwóch różnych kultur. Dzieli uczniów na dwie grupy i każdemu przypisuje daną wersję.</p>	<p>1. Uczniowie dzielą się na dwie grupy i postępują zgodnie z instrukcjami nauczyciela.</p>

<p>2. Prosi grupy o przeanalizowanie przydzielonej bajki i przedstawienie na rysunkach następujących sekwencji:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Wypędzenie dobrego bohatera ○ Interwencja pomocnika i tryb pomocy ○ Rozpoznanie dobrego bohatera ○ Przeszkody negatywnego bohatera ○ Triumf bohatera: kara złego bohatera i szczęśliwe zakończenie <p>3. Prosi o przeanalizowanie podobieństw i różnic między bajkami.</p> <p>4. Rozpoczyna dyskusję mającą na celu zrozumienie różnorodności kulturowej poprzez następujące pytania:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Jak rozumiemy odmienne pochodzenie dwóch bajek?</i> ○ <i>Dlaczego bajki są podobne? Co sprzyja wymianie kulturalnej?</i> ○ <i>W wymianie kulturalnej, które elementy pozostają niezmienione, a które się zmieniają?</i> ○ <i>Dlaczego?</i> ○ <i>Co to znaczy, że na świecie jest wiele Kopciuszków?</i> 	<p>2. Uważnie analizuje bajkę, rysuje różne sekwencje zgodnie z podanymi instrukcjami i prezentuje swoją pracę klasie.</p> <p>3. Każda grupa, po obejrzeniu i wysłuchaniu wszystkich innych, zapisuje w tabeli podobieństwa i różnice różnych bajek.</p> <p>4. Uczestniczy w dyskusji i wyraża własne zdanie z poszanowaniem opinii innych. Przygotowuje z klasą plakat podsumowujący odpowiedzi i możliwe podobieństwa między różnymi kulturami.</p>
--	---

FAZA 3

Cel: **być w stanie postawić się w sytuacji innych: zrozumieć wyzwania i trudności imigranta**

Co robi nauczyciel	Co robi uczeń
<p>1. Nauczyciel proponuje spotkanie z przedstawicielem lokalnej organizacji pozarządowej w celu omówienia tematu imigracji (przyczyny, skutki dla kraju urodzenia i kraju docelowego). Prosi uczniów, aby podzielili się</p>	<p>1. Słucha, robi notatki i zadaje pytania. Uczniowie dzielą się na dwie grupy i decydują, które przedmioty zabrać i uzasadniają na piśmie swój wybór.</p>

<p>na dwie grupy i spróbowali postawić w sytuacji imigranta. Każda grupa może wziąć jeden przedmiot i umieścić go w walizce po zapisaniu obok każdego przedmiotu zdania wyjaśniającego, dlaczego go wybrała.</p> <p>2. Nauczyciel prosi o otwarcie walizek i porównanie przedmiotów, stwierdzając, czy któryś z wyborów jest taki sam.</p> <p>3. Nauczyciel proponuje dyskusję z następującymi pytaniami:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Jakie przedmioty zostały wybrane przez obie grupy?</i> ○ <i>Dlaczego?</i> ○ <i>Jakie przedmioty wybrała tylko jedna grupa?</i> ○ <i>Dlaczego?</i> ○ <i>Co myślisz o tych samych wyborach?</i> ○ <i>Co myślisz o różnych wyborach?</i> <p>4. Nauczyciel sugeruje przeprowadzenie wywiadów z imigrantami z sąsiedztwa, aby mogli opowiedzieć swoją historię, co musieli zostawić i dlaczego.</p> <p>5. Prosi o przeanalizowanie wyników wywiadów i udostępnienie ich w rozmowie.</p>	<p>2. Obserwuje przedmioty w walizkach i te same grupuje razem.</p> <p>3. Uczeń uczestniczy w dyskusji, wyrażając własne zdanie z poszanowaniem opinii innych. Podsumowuje z resztą klasy opinie wyrażone na plakacie z mapą myśli.</p> <p>4. Uczeń przygotowuje z klasą pytania do rozmowy/wywiadu i przeprowadza ją/go.</p> <p>5. Analizuje i podsumowuje odpowiedzi; uczestniczy w rozmowie</p>
--	--

FAZA 4

Cel: **meta-poznanie**

Co robi nauczyciel	Co robi uczeń
Nauczyciel proponuje analizę dotychczasowej pracy i metapoznanie z nabyciem wzrostu poznawczego, afektywnego i emocjonalnego poprzez przeformułowanie pytań zaproponowanych w fazie 0.	Dokonuje przeglądu wykonanej pracy i ponownie odpowiada na pytania z fazy 0. Raportuje odpowiedzi na mapie myśli i porównuje ją z pierwszą (utworzoną w fazie 0) zauważając różnice.

FAZA 5

Cel: **Umiejętność pracy na rzecz społeczności**

Co robi nauczyciel	Co robi uczeń
<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauczyciel proponuje, aby to, czego nauczył się ze spotkań z ekspertami NGO, uczeń przekazał społeczności lokalnej poprzez administrowanie ankiety, którą należy rozesłać wśród osób mieszkających na jego terenie. 2. Nauczyciel prosi o przeanalizowanie wyników i wykonanie tego, co wyłoniło się z kwestionariusza. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowuje ankietę i rozprowadza ją wśród społeczności lokalnej. 2. Analizuje wyniki, organizuje, planuje, projektuje i realizuje projekt service learning w grupach, angażując społeczność.

FAZA 6

Cel: **rozwijanie świadomości i tolerancji wobec różnych kultur i ras**

Co robi nauczyciel	Co robi uczeń
<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauczyciel dostarcza kwestionariusz samooceny zawierający następujące pytania: <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Czy praca wydawała Ci się interesująca? Dlaczego tak / dlaczego nie</i> ○ <i>Którą fazę uważasz za najbardziej interesującą lub najmniej interesującą i dlaczego?</i> ○ <i>Co chciałbyś zrobić inaczej?</i> ○ <i>Jakie przesłanie usłyszałeś najczęściej?</i> ○ <i>Czy uważasz, że może to być przydatne w Twoim życiu?</i> ○ <i>W jaki sposób?</i> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Odpowiada.

ZASOBY

- Zasoby ludzkie: nauczyciele, organizacje pozarządowe zajmujące się imigrantami, imigranci.
- Zasoby finansowe: nie dotyczy.

- o Możliwe partnerstwa z podmiotami społecznymi: organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami imigrantów, ekspertami pracującymi z migrantami.

**USTAWIENIE
DZIAŁAŃ**

W klasie:

Uczniowie uczestniczą w zajęciach proponowanych przez nauczyciela, w tym w spotkaniu z przedstawicielami lokalnych organizacji pozarządowych. Przygotowanie mapy myśli, prezentacji i kwestionariusza. Zebranie wyników i wdrożenie projektu usługowego opartego na wynikach.

Poza klasą:

Wywiad z imigrantami w sąsiedztwie. Przekazanie ankiety przedstawicielom społeczności, w której żyją. Prezentacja wyników podczas wydarzenia finałowego skierowanego do społeczności lokalnej.

EWALUACJA I DYSEMINACJA

**ELEMENTY
EWALUACYJNE**

Pod koniec jednostki edukacyjnej uczeń powinien być w stanie:

- o Zidentyfikować kultury istniejące w lokalnym terenie i powiązania między nimi
- o Zidentyfikować różnice i podobieństwa w wielu kulturach
- o Rozpoznawać wyzwania i trudności, przed którymi stoją imigranci
- o Rozwijać wymiar wielokulturowy
- o Przeprowadzić wywiad i zgłosić wyniki
- o Wprowadzać w życie to, czego się nauczył i oddawać się służbie społeczności, aby osiągnąć dobro wspólne.

**NARZĘDZIA
EWALUACJI**

- o Kwestionariusz samooceny (**Załącznik 1**)
- o Siatka ewaluacyjna oparta na Globalnych Celach Nauczania Edukacji Obywateli związanych z wiekiem 9-12 lat (**Załącznik 2**)

**DZIAŁANIA
DYSEMINACYJNE**

Pisanie artykułów w szkole i lokalnej gazecie.

**NARZĘDZIA
DYSEMINACYJNE**

Strona internetowa szkoły i kanał mediów społecznościowych, gazeta szkolna, gazeta lokalna.

Załącznik 1

Obszar: IMIGRACJA
Jednostka edukacyjna 09: KOPCIUSZEK BEZ GRANIC

KWESTIONARIUSZ SAMOOCENY

Pytanie		Odpowiedź
1.	Jakie są różne kultury i grupy etniczne istniejące w twojej społeczności?	
2.	Czy są jakieś powiązania między różnymi kulturami? Proszę wymienić niektóre z nich	
3.	Jakie są główne różnice, które wykryłeś między kulturami istniejącymi w Twojej okolicy?	
4.	Jakie są główne podobieństwa, które wykryłeś między kulturami istniejącymi w Twojej okolicy?	
5.	Jakie są główne wyzwania stojące przed imigrantami?	
6.	Czy możesz podjąć jakieś działania, które pomogą im poprawić ich sytuację?	
7.	Którą fazę uważasz za najbardziej interesującą lub najmniej interesującą i dlaczego?	
8.	Czego nowego się nauczyłeś, czego wcześniej nie wiedziałeś?	

Nauczyciel może dodać kolejne pytania, które uważa za istotne dla oceny ucznia.

Załącznik 2

Obszar: IMIMGRACJA
Jednostka edukacyjna 09: **KOPCIUSZEK BEZ GRANIC**

SIATKA EWALUACYJNA⁸
Szkoła podstawowa (9-12 lat)

Cele nauczania	Kluczowe tematy	Punktacja (od 1 do 10)
Zbadaj przyczyny głównych wspólnych globalnych problemów i ich wpływ na poziomie krajowym i lokalnym	Globalne zmiany i wydarzenia oraz ich wpływ na codzienne życie ludzi	
	Kwestie globalne (zmiany klimatyczne, ubóstwo, nierówność płci, zanieczyszczenia, przestępczość, konflikty, choroby, klęski żywiołowe) i przyczyny tych problemów.	
	Związki i współzależności między zagadnieniami globalnymi i lokalnymi.	
ŚREDNI WYNIK		
Cele nauczania	Kluczowe tematy	Punktacja (od 1 do 10)
Rozróżnij fakty/opcje, rzeczywistość/fikcję i różne punkty widzenia/perspektywy	Umiejętność korzystania z mediów i umiejętności w zakresie mediów społecznościowych (różne formy mediów, w tym media społecznościowe)	
	Różne punkty widzenia, subiektywność, dowody i uprzedzenia	
	Czynniki wpływające na poglądy (płeć, wiek, religia, pochodzenie etniczne, kultura, kontekst społeczno-ekonomiczny i geograficzny, ideologie i systemy wierzeń lub inne okoliczności)	
ŚREDNI WYNIK		
Cele nauczania	Kluczowe tematy	Punktacja (od 1 do 10)
Zbadaj różne poziomy tożsamości i ich konsekwencje dla	Jak jednostka odnosi się do społeczności (historycznie, geograficznie i ekonomicznie)	
	Jak jesteśmy połączeni z szerszym światem poza naszą najbliższą społecznością i poprzez	

⁸ "Global Citizenship Education: Topics and Learning Objectives" opublikowane w 2015 przez United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization - UNESCO

zarządzania relacjami z innymi	różne modalności (media, podróże, muzykę, sport, kulturę)	
	Państwo narodowe, organizacje i organy międzynarodowe, korporacje międzynarodowe	
	Empatia, solidarność, zarządzanie konfliktami i ich rozwiązywanie, zapobieganie przemocy, w tym przemocy ze względu na płeć, oraz zastraszanie	
	Negocjacje, mediacje, pojednanie, rozwiązania typu win-win	
	Opór negatywnej presji rówieśników	
	Regulowanie i zarządzanie silnymi emocjami (pozytywnymi i negatywnymi)	
ŚREDNI WYNIK		
Cele nauczania	Kluczowe tematy	Punktacja (od 1 do 10)
Porównaj wspólne społeczne, kulturowe i prawne	Różne kultury i społeczeństwa poza własnym doświadczeniem i wartość różnych perspektyw	
	Tworzenie przepisów i zaangażowanie w różnych częściach świata i wśród różnych grup	
	Pojęcie sprawiedliwości i dostęp do wymiaru sprawiedliwości	
	Uznanie i poszanowanie różnorodności	
ŚREDNI WYNIK		
Cele nauczania	Kluczowe tematy	Punktacja (od 1 do 10)
Pielęgnuj dobre relacje z różnymi osobami i grupami	Zrozumienie podobieństw i różnic między społeczeństwami i kulturami (przekonania, język, tradycje, religia, styl życia, pochodzenie etniczne)	
	Nauka doceniania i szanowania różnorodności oraz interakcji z innymi w społeczności i szerszym świecie	
	Rozwijanie wartości i umiejętności umożliwiających ludziom pokojowe współżycie (szacunek, równość, troska, empatia, solidarność, tolerancja, integracja, komunikacja, negocjacje, zarządzanie i rozwiązywanie konfliktów, akceptowanie różnych perspektyw, niestosowanie przemocy)	

ŚREDNI WYNIK		
Cele nauczania	Kluczowe tematy	Punktacja (od 1 do 10)
Omów znaczenie działań indywidualnych i zbiorowych oraz zaangażuj się w pracę społeczną	Związek między kwestiami osobistymi, lokalnymi, krajowymi i globalnymi	
	Rodzaje zaangażowania obywatelskiego w działania osobiste i zbiorowe w różnych kulturach i społeczeństwach (rzecznictwo, praca społeczna, media, oficjalne procesy zarządzania, takie jak głosowanie)	
	Role odgrywane przez grupy wolontariackie, ruchy społeczne i obywateli w ulepszaniu swoich społeczności i znajdowaniu rozwiązań problemów globalnych.	
	Zrozumienie, że działania mają konsekwencje	
ŚREDNI WYNIK		
Cele nauczania	Kluczowe tematy	Punktacja (od 1 do 10)
Zrozum pojęcia sprawiedliwości społecznej i odpowiedzialności etycznej oraz naucz się ich stosowania w życiu codziennym	Co to znaczy być etycznie odpowiedzialnym i zaangażowanym obywatelem świata?	
	Osobiste perspektywy sprawiedliwości i kwestie o znaczeniu globalnym	
	Wykazanie umiejętności podejmowania decyzji i odpowiedzialnego zachowania w kontekście osobistym, szkolnym i społecznościowym	
ŚREDNI WYNIK		
Cele nauczania	Kluczowe tematy	Punktacja (od 1 do 10)
Identyfikuj możliwości zaangażowania i inicjuj działania	Angażowanie się w projekty i prace pisemne	
	Udział w działaniach społecznościowych	
	Udział w podejmowaniu decyzji w szkole	
ŚREDNI WYNIK		
CAŁKOWITY ŚREDNI WYNIK		

Jednostka edukacyjna 10 – ŚWIAT BEZ MURÓW!

IDENTYFIKACJA

TYTUŁ Świat bez murów!

POZIOM SZKOŁY Szkoła podstawowa i Szkoła średnia

KONTKEST

- Zajęcia edukacyjne będą realizowane w szkole i poza nią.
- Wiek uczniów: 12-14 lat.
- Liczba uczniów: min. 10 maks. 20.
- Liczba nauczycieli: 2-3

**POTRZEBA/
PROBLEM**

Obecnie na świecie istnieje ponad 70 murów granicznych. Są to bariery służące do ograniczania przepływów migracyjnych do bogatszych krajów. Poza tymi barierami, które opierają się głównie na kwestiach politycznych, w społecznościach, w których żyjemy, wciąż istnieją „mentalne mury”, które tworzą uprzedzenia i bariery wobec cudzoziemców przybywających do naszego kraju.

Jednostka edukacyjna ma na celu podniesienie świadomości uczniów na temat przełamywania muru uprzedzeń wobec imigrantów poprzez edukację świadomości i tożsamości, które mogą być kształtowane przez mocne strony różnych kultur. Poprzez ten cel wzmocniona zostanie koncepcja globalnego obywatelstwa oraz równości między narodami i kulturami.

GRUPA DOCELOWA

- Kluczowi gracze: nauczyciele, uczniowie, imigranci
- Interesariusze: organizacje pozarządowe, przedstawiciele mniejszości i stowarzyszeń migrantów
- Beneficjenci: cała społeczność, rodziny dzieci

METODY PRACY

- Wywiad kliniczny
- Rozmowa kwalifikacyjna
- Burza mózgów (indywidualna i grupowa)
- Wspólne uczenie się
- Analiza indywidualna i grupowa
- Dyskusja
- Odwrócona klasa
- Odgrywanie ról

PLANOWANIE

GŁÓWNE CELE (Cele nauczania)

- Identyfikowanie dynamiki przepływów migracyjnych w czasie i ich skutków w krajach przybycia/wyjazdu migrantów.
- Rozpoznawanie „murów” lub barier, przed którymi stoją migranci
- Analiza uprzedzeń wobec migrantów i konsekwencji dla ich życia
- Identyfikowanie i opisywanie działań na rzecz poprawy integracji migrantów w społeczności lokalnej
- Rozwijanie własnej tożsamości, która może być kształtowana i ulepszana przez różne kultury
- Wiedza, jak planować i projektować
- Oddanie tego, czego się nauczyliśmy, w służbie społeczności w celu osiągnięcia wspólnego dobra

CELE KSZTAŁCENIA GLOBALNEGO OBYWATELSTWA⁹ (Cele usługi)

Szkoła Podstawowa i Szkoła Średnia (12-15 lat):

- *Zrozumienie współzależności i powiązań globalnych i lokalnych problemów*
Zagadnienia dotyczące interakcji i powiązań społeczności na poziomie lokalnym, krajowym i globalnym.
- *Rozwijanie umiejętności krytycznego dochodzenia i analizy:*
Podstawowe założenia i dynamika mocy.
- *Kultywowanie i zarządzanie tożsamościami, relacjami i poczuciem przynależności:*
Różne poziomy tożsamości.
- *Dzielenie się wartościami i obowiązkami opartymi na prawach człowieka:*
Różne społeczności, do których należą ludzie i jak są one połączone.
- *Rozwijanie postaw doceniania i szanowania różnic i różnorodności:*
Odmiennność i szacunek dla odmienności.
- *Wprowadzenie odpowiednich umiejętności, wartości, przekonań i postaw:*
Działania, które można podjąć indywidualnie i zbiorowo.
- *Rozwijanie motywacji i chęci dbania o dobro wspólne:*
Angażowanie się i podejmowanie działań.

KLUCZOWE KOMPETENCJE W NAUCE PRZEZ ŻYCIE

- Umiejętność czytania i pisania
- Wielojęzyczność
- Umiejętności numeryczne
- Umiejętności interpersonalne i zdolność do przyjmowania nowych kompetencji
- Aktywne obywatelstwo
- Świadomość i ekspresja kulturowa

⁹ “Global Citizenship Education: Topics and Learning Objectives” opublikowane w 2015 przez United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization - UNESCO

**ZAANGAŻOWANE
 PRZEDMIOTY**

- Język ojczysty
- Geografia
- Historia
- Edukacja obywatelska
- ICT
- Matematyka

WDROŻENIE
OPIS DZIAŁAŃ
FAZA 0:
Cel: określenie wiedzy uczniów na temat przepływów imigracyjnych

Co robi nauczyciel	Co robi uczeń
1. Nauczyciele zadają pytania w celu zrozumienia poziomu wiedzy uczniów na dany temat: <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Co to jest migracja?</i> ○ <i>Ile jest rodzajów migracji?</i> ○ <i>Dlaczego mamy migracje?</i> ○ <i>Kiedy rozpoczęła się migracja?</i> ○ <i>Jakie są przyczyny migracji?</i> ○ <i>Jakie są konsekwencje?</i> 2. Nauczyciel prosi uczniów o podsumowanie odpowiedzi na mapie myśli i pokazanie wyników	1. Siada w kręgu i swobodnie odpowiada na pytania bez poprawiania przez nauczyciela i bez zmuszania do odpowiedzi. 2. Tworzy mapę myśli zawierającą odpowiedzi od wszystkich kolegów z klasy.

FAZA 1
Cel: rozpoznanie dynamiki przepływów migrantów

Co robi nauczyciel	Co robi uczeń
1. Nauczyciel proponuje przeprowadzenie badań w celu zebrania materiału na temat przepływów migracyjnych i podsumowanie ich na mapie tematycznej. 2. Proponuje rozważenie badania poprzez kilka pytań, takich jak: <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Jakie są przyczyny, które prowadzą do migracji?</i> ○ <i>Ile istnieje migracji i jakich są jej typy?</i> ○ <i>Jakie kryteria są stosowane do klasyfikacji migracji?</i> 	1. Wykonuje polecenia i przeprowadza badania. 2. Bierze udział w dyskusji i wyraża swoje zdanie z poszanowaniem opinii innych.

3. Prosi uczniów o porównanie różnych myśli za pomocą mapy tematycznej.	3. Porównuje i podaje pewne założenia.
---	--

FAZA 2

Cel: **Rozpoznanie „murów” lub barier, z którymi borykają się migranci**

Co robi nauczyciel	Co robi uczeń
1. Wprowadza i wyjaśnia instrukcje do gry „Przekłęty krąg”.	1. Słucha poleceń i bierze udział w grze
2. Rozpoczyna dyskusję za pomocą następujących pytań: <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Jak się czujesz, gdy nie mogłeś wejść do kręgu?</i> ○ <i>Jak się czujesz, kiedy musiałeś powstrzymać kogoś przed wejściem do kręgu?</i> ○ <i>Co chciałbyś zrobić inaczej?</i> ○ <i>Dlaczego?</i> 	2. Odpowiada na pytania z poszanowaniem czasu i opinii innych.
3. Opowiada o kwestii „murów” lub barier: dzieli uczniów na pięć grup i przydziela każdej z nich „mur”, na którym mają przygotować prezentację dla reszty klasy.	3. Uczniowie dzielą się na 5 grup, czyta, zastanawiają się, omawiają z grupą swój punkt widzenia; projektują i wykonują prezentację na zajęciach
4. Prosi uczniów, aby zastanowili się nad tym za pomocą pytań stymulujących.	4. Włącza się w dyskusję, szanując czas i opinie innych.
5. Zaprasza uczniów do podsumowania swoich wniosków i głównych ustaleń na plakacie.	5. Współpracuje przy tworzeniu plakatu.

PRZEKŁĘTY KRĄG

W tej grze można rozpocząć dyskusję na temat zamykania granic dla cudzoziemców; dyskusję można oczywiście rozwijać i pogłębiać podczas lekcji, wykorzystując teksty, powiązania i schematy, a nawet inne, bardziej wymagające gry.

Prowadzący prosi ochotnika o odsunięcie się na kilka metrów i zaprasza wszystkich pozostałych uczniów do wstania i utworzenia kręgu, do którego nie wejdzie żaden intruz. W tym momencie chłopiec, który stał z boku, staje się „niepożądanym gościem” i próbuje dostać się do kręgu w sposób, który najbardziej mu odpowiada: używając swoich zdolności perswazji; bawiąc się przebiegłością i zręcznością; lub, w najgorszych przypadkach, siłą (łaskotanie i bicie jest zabronione).

Gra pozwala na wariacje: jednocześnie może być kilku „niechcianych gości”, na przykład dwóch lub trzech, a krąg można otworzyć za pomocą „klucza”. „Klucz” polega na dotknięciu „magicznego punktu” w okręgu (do którego można łatwo dotrzeć z zewnątrz), który decyduje o jego automatycznym otwarciu: tym

„magicznym punktem” może być ubranie, guzik, zegarek, kolczyk, lub jakikolwiek inny widoczny przedmiot noszony przez któregokolwiek z uczniów tworzących krąg, wybrany przez nich na początku tury gry, bez wiedzy... „nieznajomych gości”.

FAZA 3

Cel: **Analiza przeszłych i obecnych uprzedzeń dotyczących migracji oraz konsekwencji dla życia migrantów**

Co robi nauczyciel	Co robi uczeń
1. Dzieli uczniów na grupy i przedstawia artykuły i materiały historyczne na temat uprzedzeń wobec imigrantów w przeszłości i teraźniejszości oraz prosi o wskazanie głównych punktów.	1. Dzieli się na grupy, czyta, zastanawia się i współpracuje w celu określenia tego, co jest wymagane.
2. Następnie prosi każdą grupę o przedstawienie tego, co stworzyła.	2. Wyjaśnia w odpowiednim czasie i z poszanowaniem opinii innych
3. Proponuje dyskusję ze stymulującymi pytaniami.	3. Uczestniczy w dyskusji
4. Zaprasza jednego lub więcej imigrantów z lokalnej organizacji pozarządowej zajmującej się imigracją do opowiedzenia swojej historii.	4. Słucha i zadaje pytania
5. Prosi o zastanowienie się nad znaczeniem i konsekwencjami uprzedzeń w życiu ludzi. Prosi o przygotowanie prezentacji zawierającej główne ustalenia.	5. Opracowuje PowerPoint we współpracy z grupą i prezentuje go klasie

FAZA 4

Cel: **Rozwijanie tożsamości osobistej, którą mogą kształtować i ulepszać różne kultury**

Co robi nauczyciel	Co robi uczeń
1. Dzieli klasę na grupy i zaprasza je do szukania artykułów odnoszących się do praw migrantów w dokumentach legislacyjnych oraz do określenia, w jaki sposób nie są one przestrzegane.	1. Uczniowie dzieli się na grupy, szukają materiałów, dyskutują z grupą, podsumowują wyniki na plakacie.

<ol style="list-style-type: none"> 2. Prosi grupy o przygotowanie plakatu do zaprezentowania w klasie. 3. Otwiera debatę na temat ustaleń 4. Dzieli uczniów na dwie grupy i prosi o przedstawienie stanowisk broniących uprzedzeń związanych z migracją oraz stanowisk im przeciwnych. Nauczyciel proponuje, aby obie grupy przedstawiły swój punkt widzenia z poszanowaniem wyznaczonego czasu i naprzemiennie prezentacją. 5. Nauczyciel przerywa dyskusję i proponuje jej pogłębienie z pytaniami stymulującymi. 	<ol style="list-style-type: none"> 2. Prezentuje swoją pracę 3. Uczestniczy w debacie 4. Uczniowie dzielą się na grupy, zastanawiają się i współpracują w celu określenia tego, co jest wymagane. Wykonuje prezentacje z poszanowaniem czasu i opinii innych. Każdy członek może opuścić swoją grupę i dołączyć do drugiej, jeśli przekonały go argumenty. 5. Uczestniczy w dyskusji
---	--

FAZA 5

Cel: **meta-poznanie**

Co robi nauczyciel	Co robi uczeń
<p>Nauczyciel proponuje analizę dotychczasowej pracy i metapoznanie z nabyciem wzrostu poznawczego, afektywnego i emocjonalnego poprzez przeformułowanie pytań zaproponowanych w fazie 0.</p>	<p>Dokonuje przeglądu wykonanej pracy i ponownie odpowiada na pytania z fazy 0. Relacjonuje odpowiedzi na nowym plakacie i porównuje go z pierwszym (utworzonym w fazie 0) obserwując różnice.</p>

FAZA 6

Cel: **oddanie zdobytej wiedzy w służbie społeczności dla osiągnięcia wspólnego dobra**

Co robi nauczyciel	Co robi uczeń
<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauczyciel proponuje przekazanie zdobytej wiedzy społeczności lokalnej poprzez administrowanie ankietą wśród osób mieszkających na jego terenie. 2. Nauczyciel prosi o przeanalizowanie wyników 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowuje ankietę i rozprowadza ją wśród społeczności lokalnej. 2. Analizuje wyniki, organizuje, planuje, projektuje i realizuje

i wykonanie tego, co wyłoniło się z kwestionariusza.

projekt service learning w grupach, angażując społeczność.

FAZA 6

Cel: **samoocena**

Co robi nauczyciel	Co robi uczeń
<p>1. Nauczyciel dostarcza kwestionariusz samooceny zawierający następujące pytania:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Czy praca wydawała Ci się interesująca? Dlaczego tak / dlaczego nie</i> ○ <i>Którą fazę uważasz za najbardziej interesującą lub najmniej interesującą i dlaczego?</i> ○ <i>Co chciałbyś zrobić inaczej?</i> ○ <i>Jakie przesłanie usłyszałeś najczęściej?</i> ○ <i>Czy uważasz, że może to być przydatne w Twoim życiu?</i> ○ <i>W jaki sposób?</i> <p>2. Nauczyciel prosi o podsumowanie głównych ustaleń za pomocą karteczek samoprzylepnych na plakacie.</p>	<p>1. Odpowiada.</p> <p>2. Podsumowuje główne ustalenia.</p>

ZASOBY

- Zasoby ludzkie: nauczyciele, organizacje pozarządowe zajmujące się imigrantami, imigranci.
- Zasoby finansowe: nie dotyczy.
- Możliwe partnerstwa z podmiotami społecznymi: organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami imigrantów, ekspertami pracującymi z migrantami.

USTAWIENIE DZIAŁAŃ	<p>W klasie: Uczniowie uczestniczą w zajęciach proponowanych przez nauczyciela, w tym w spotkaniu z lokalnymi imigrantami. Przygotowanie mapy myśli, prezentacji i kwestionariusza. Zbieranie wyników i realizacja projektu uczenia usług na podstawie wyników.</p> <p>Poza klasą: Przekazanie ankiety przedstawicielom społeczności, w której żyją. Prezentacja wyników podczas wydarzenia finałowego skierowanego do społeczności lokalnej.</p>
-------------------------------	---

EWALUACJA I DYSEMINACJA

ELEMENTY EWALUACYJNE	Pod koniec jednostki szkoleniowej uczeń powinien być w stanie: <ul style="list-style-type: none"> ○ Określić dynamikę przepływów migracyjnych w czasie i skutki, jakie wywarły one w krajach przybycia/wyjazdu migrantów ○ Rozpoznać „mury” lub bariery, z którymi borykają się migranci ○ Zidentyfikować i opisać działania mające na celu poprawę integracji migrantów w społeczności lokalnej ○ Rozwijać własną tożsamość, którą mogą kształtować i ulepszać różne kultury ○ Rozwijać wymiaru wielokulturowy ○ Wprowadzać w życie to, czego się nauczyliśmy i oddawać się służbie społeczności, aby osiągnąć dobro wspólne.
NARZĘDZIA EWALUACJI	<ul style="list-style-type: none"> ○ Kwestionariusz samooceny (Załącznik 1) ○ Siatka ewaluacyjna oparta na Globalnych Celach Nauczania Edukacji Obywateli związanych z wiekiem 12-15 lat (Załącznik 2)
DZIAŁANIA DYSEMINACYJNE	Pisanie artykułów w szkolnej i lokalnej gazecie.
NARZĘDZIA DYSEMINACYJNE	Strona internetowa szkoły i kanał mediów społecznościowych, gazeta szkolna, gazeta lokalna.

Załącznik 1

Obszar: IMIGRACJA
Jednostka edukacyjna 10: **ŚWIAT BEZ MURÓW!****KWESTIONARIUSZ SAMOOCENY**

Pytanie		Odpowiedź
1.	Co to jest migracja? Ile jest rodzajów migracji?	
2.	Jakie są przyczyny migracji?	
3.	Jakie są konsekwencje przepływów migracyjnych dla życia migrantów?	
4.	Jakie są główne „mury” lub bariery, z którymi borykają się migranci?	
5.	Jakie działania możesz zrobić, aby poprawić życie migrantów w swoim kraju?	
6.	Którą fazę uważasz za najbardziej interesującą lub najmniej interesującą i dlaczego?	
7.	Czego nowego się nauczyłeś, czego wcześniej nie wiedziałeś?	

Nauczyciel może dodać kolejne pytania, które uważa za istotne dla oceny ucznia.

Załącznik 2

Obszar: IMIGRACJA
Jednostka edukacyjna 10: ŚWIAT BEZ MURÓW!

SIATKA EWALUACYJNA¹⁰
Szkoła średnia (12-15 lat)

Cele nauczania	Kluczowe tematy	Punktacja (od 1 do 10)
Oceń podstawowe przyczyny głównych problemów lokalnych, krajowych i globalnych oraz wzajemne powiązania czynników lokalnych, krajowych i globalnych	Wspólne obawy lokalne, krajowe i globalne oraz ich przyczyny	
	Zmieniające się globalne siły i wzorce oraz ich wpływ na codzienne życie ludzi	
	Jak historia, geografia, polityka, ekonomia, religia, technologia, media lub inne czynniki wpływają na bieżące problemy globalne	
	Jak decyzje podejmowane na całym świecie lub w jednej części świata mogą wpływać na obecny i przyszły dobrobyt ludzi i środowiska w innych miejscach	
ŚREDNI WYNIK		
Cele nauczania	Kluczowe tematy	Punktacja (od 1 do 10)
Zbadaj podstawowe założenia i opisz nierówności i dynamikę władzy	Pojęcie równości, nierówności, dyskryminacji	
	Czynniki wpływające na nierówności i dynamikę władzy oraz wyzwania, przed którymi stają niektóre osoby (migranci, kobiety, młodzież, populacje marginalizowane)	
	Analiza różnych form informacji o problemach globalnych (zlokalizuj główne idee, zbierz dowody, porównaj i porównaj podobieństwa i różnice, wykryj punkty widzenia lub uprzedzenia, rozpoznaj sprzeczne wiadomości, oceniaj i oceniaj informacje)	
ŚREDNI WYNIK		
Cele nauczania	Kluczowe tematy	Punktacja (od 1 do 10)

¹⁰ "Global Citizenship Education: Topics and Learning Objectives" opublikowane w 2015 przez United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization - UNESCO

Rozróżniaj tożsamość osobistą i zbiorową oraz różne grupy społeczne i pielęgnuj poczucie przynależności do wspólnego człowieczeństwa	Wiele tożsamości, przynależności i powiązań pomiędzy różnymi grupami	
	Złożoność tożsamości osobistej i zbiorowej, przekonań i perspektyw (osobistych, grupowych, zawodowych, obywatelskich)	
	Zaangażowanie i współpraca w projektach odpowiadających na wspólne wyzwania	
	Poczucie przynależności do wspólnego człowieczeństwa	
	Pielęgnowanie pozytywnych relacji z ludźmi z różnych środowisk	
ŚREDNI WYNIK		
Cele nauczania	Kluczowe tematy	Punktacja (od 1 do 10)
Okazuj uznanie i szacunek dla odmienności i różnorodności, pielęgnuj empatię i solidarność wobec innych osób i grup społecznych	Wartości osobiste i wspólne, czym mogą się one różnić i co je kształtuje	
	Znaczenie wspólnych wartości (szacunek, tolerancja i zrozumienie, solidarność, empatia, troska, równość, integracja, godność ludzka) w nauce pokojowego współistnienia	
	Zaangażowanie w promowanie i ochronę różnic i różnorodności (społecznej i środowiskowej)	
ŚREDNI WYNIK		
Cele nauczania	Kluczowe tematy	Punktacja (od 1 do 10)
Debatuj na temat korzyści i wyzwań związanych z różnicą i różnorodnością	Znaczenie dobrych relacji między jednostkami, grupami, społeczeństwami i państwami narodowymi	
	Jak różnorodne tożsamości i inne czynniki wpływają na naszą zdolność do wspólnego życia	
	Wyzwania wspólnego życia i co może powodować konflikt	
	Jak osoby i grupy o różnych tożsamościach i członkostwo wspólnie angażują się w kwestie o znaczeniu globalnym, aby wprowadzać ulepszenia na całym świecie	
	Ćwiczenie umiejętności dialogu, negocjacji i zarządzania konfliktami.	
ŚREDNI WYNIK		
Cele nauczania	Kluczowe tematy	Punktacja

		(od 1 do 10)
Zbadaj, w jaki sposób jednostki i grupy podjęły działania w kwestiach o znaczeniu lokalnym, krajowym i globalnym oraz zaangażuj się w odpowiedzi na problemy lokalne, krajowe i globalne	Definiowanie ról i obowiązków jednostek i grup w podejmowaniu działań	
	Przewidywanie i analizowanie konsekwencji działań	
	Identyfikacja działań podjętych w celu poprawy społeczności	
	Identyfikacja korzyści, szans i wpływu zaangażowania obywatelskiego	
	Czynniki przyczyniające się do sukcesu i czynniki ograniczające sukces indywidualnego i zbiorowego działania.	
ŚREDNI WYNIK		
Cele nauczania	Kluczowe tematy	Punktacja (od 1 do 10)
Rozwijanie umiejętności aktywnego zaangażowania i podejmowania działań promujących dobro wspólne	Motywacja osobista i jej wpływ na aktywność obywatelską	
	Osobisty zestaw wartości i etyki, które kierują decyzjami i działaniami	
	Sposoby zaangażowania się w rozwiązywanie problemu o globalnym znaczeniu w społeczności	
	Aktywne angażowanie się w lokalne, krajowe i globalne inicjatywy	
	Rozwijanie i stosowanie niezbędnej wiedzy, umiejętności, wartości i postaw popartych uniwersalnymi wartościami i zasadami praw człowieka	
	Wolontariat i możliwość uczenia się usług	
	Przedsiębiorczość społeczna	
	Przyjmowanie pozytywnego zachowania	
	Budowanie sieci	
ŚREDNI WYNIK		
CAŁKOWITY ŚREDNI WYNIK		

Jednostka edukacyjna 11 – RAZEM!

IDENTYFIKACJA

TYTUŁ

Razem!

POZIOM SZKOŁY

Szkoła średnia

KONTKEST

- Zajęcia edukacyjne będą realizowane w szkole i poza nią.
- Wiek uczniów: 15-16 lat.
- Liczba uczniów: min. 10 maks. 20.
- Liczba nauczycieli: 2-3

**POTRZEBA/
PROBLEM**

Świadomość międzykulturowa to po prostu zrozumienie własnej i innych kultur, a w szczególności podobieństw i różnic między nimi.

W wielokulturowym świecie większość z nas codziennie potrzebuje przynajmniej odrobiny świadomości międzykulturowej. W szczególności nowe pokolenia, które dorastają w bliskim kontakcie z ludźmi z innych kultur, np. imigrantami, muszą rozwijać świadomość międzykulturową poprzez znajomość historii migracji, przełamywanie stereotypów i rozwijanie szacunku dla osób z innych krajów niż nasz.

Uczniowie, rodziny i społeczności uzyskają następujące korzyści dzięki wdrożeniu tej jednostki edukacyjnej:

- Lepsza współpraca między uczniami i rodzinami z różnych krajów
- Głębsze poczucie przynależności do społeczeństwa
- Silniejsze poczucie szacunku dla różnorodności kulturowej
- Zwiększenie tolerancji i zmniejszenie dyskryminacji
- Znajdowanie punktów wspólnych między rodzinami z różnych krajów

GRUPA DOCELOWA

- Kluczowi gracze: nauczyciele, uczniowie
- Interesariusze: organizacje pozarządowe, przedstawiciele mniejszości i stowarzyszeń migrantów
- Beneficjenci: cała społeczność, rodziny uczniów

METODY PRACY

- Burza mózgów
- Wspólne uczenie się
- Analiza indywidualna i grupowa
- Dyskusja
- Odgrywanie ról

PLANOWANIE

GŁÓWNE CELE (Cele nauczania)

- Poznanie znaczenia migracji i jej roli w historii świata
- Walka ze stereotypami dotyczącymi migrantów
- Możliwość obserwowania zjawiska z różnych punktów widzenia
- Rozwijanie szacunku wobec różnych kultur i nawyków
- Rozwijanie świadomości międzykulturowej
- Poczucie się ważną częścią społeczności

CELE KSZTAŁCENIA GLOBALNEGO OBYWATELSTWA¹¹ (Cele usługi)

Szkoła podstawowa i Szkoła średnia (15-18+ lat):

- *Rozwijanie umiejętności krytycznego dochodzenia i analizy:*
Podstawowe założenia i dynamika mocy.
- *Kultywowanie i zarządzanie tożsamościami, relacjami i poczuciem przynależności:*
Różne poziomy tożsamości.
- *Dzielenie się wartościami i obowiązkami opartymi na prawach człowieka:*
Różne społeczności, do których należą ludzie i jak są one połączone.
- *Rozwijanie postawy doceniania i szanowania różnic i różnorodności:*
Odmiennosc i szacunek dla odmiennosci.
- *Wprowadzenie odpowiednich umiejętności, wartości, przekonań i postaw:*
Działania, które można podjąć indywidualnie i zbiorowo.
- *Wykazanie osobistej i społecznej odpowiedzialności za pokojowy i zrównoważony świat:*
Etycznie odpowiedzialne zachowanie.
- *Rozwijanie motywacji i chęci dbania o dobro wspólne:*
Angażowanie się i podejmowanie działań.

KLUCZOWE KOMPETENCJE W NAUCZE PRZEZ ŻYCIE

- Umiejętność czytania i pisania
- Wielojęzyczność
- Umiejętności numeryczne
- Umiejętności cyfrowe i oparte na technologii
- Umiejętności interpersonalne i zdolność do przyjmowania nowych kompetencji
- Aktywne obywatelstwo
- Przedsiębiorczość
- Świadomość i ekspresja kulturowa

¹¹ "Global Citizenship Education: Topics and Learning Objectives" opublikowane w 2015 przez United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization - UNESCO

**ZAANGAŻOWANE
 PRZEDMIOTY**

- Edukacja Obywatelska
- Geografia
- Historia
- Języki
- ICT
- Matematyka

WDROŻENIE
OPIS DZIAŁAŃ
FAZA 0:

 Cel: **określenie wiedzy uczniów na dany temat**

Co robi nauczyciel	Co robi uczeń
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadza temat migracji i świadomości międzykulturowej oraz prosi uczniów o zajęcie miejsca w kręgu. 2. Rozdaje uczniom karteczki samoprzylepne, na których muszą napisać jedno lub dwa słowa kluczowe dotyczące „migracji”. Wszystkie karteczki samoprzylepne zostaną dołączone do plakatu zorganizowanego przez grupy semantyczne. 3. Rozdaje uczniom kwestionariusz z następującymi pytaniami: <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Kto migruje?</i> ○ <i>Gdzie?</i> ○ <i>Dlaczego?</i> ○ <i>Z jakim okresem historycznym łączysz zjawisko migracji?</i> ○ <i>Spróbuj wyjaśnić różnicę między emigracją a imigracją.</i> ○ <i>Czy uważasz, że wszystkie poniższe słowa mają to samo znaczenie: Cudzoziemiec/ukryty/nielegalny/ pozaspółeczność/imigrant/uchodźca</i> 4. Nauczyciel prosi kilku uczniów o odczytanie kilku odpowiedzi, aby rozpocząć proces dzielenia się spostrzeżeniami i porównanie ich. Czynność ta zostanie powtórzona w końcowej fazie jednostki edukacyjnej, aby zweryfikować możliwą zmianę podejścia i wizji uczniów na temat ich postrzegania migrantów. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Siada w kręgu i słucha. 2. Na kartce samoprzylepnej wpisuje jedno lub dwa słowa kluczowe. 3. Wypełnia ankietę. 4. Dzieli się swoimi odpowiedziami i przemyśleniami oraz uczestniczy w dyskusji.

FAZA 1
Cel: rozpoznanie i walka ze stereotypami związanymi z migracją

Co robi nauczyciel	Co robi uczeń
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dzieli klasę na 4-osobowe grupy i rozdaje materiały takie jak czasopisma, gazety, artykuły. 2. Wyjaśnia uczniom, że każda grupa będzie musiała zrobić kolaż przedstawiający ich ideę osoby migrującej, z własną walizką, na podstawie ich własnych przemyśleń i zdjęć z gazet. Wyjaśnij uczniom, że walizka reprezentuje przedmioty materialne, które uważają za niezbędne w podróży, ale także bagaż kulturowy osoby. 3. Słucha prezentacji grup i robi notatki. 4. Omawia prezentacje z uczniami, wprowadzając pojęcie tożsamości kulturowej i podkreślając ryzyko popadnięcia w stereotypy kulturowe bez uwzględnienia aspektów, dynamizmu i zmienności tożsamości każdego człowieka. 5. Przedstawia dane statystyczne/tabele dotyczące aktualnej imigracji, które dają prawdziwy obraz zjawiska i prosi uczniów o zastanowienie się, czy dane obalają lub potwierdzają różne prezentacje uczniów. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Słucha i prosi o wyjaśnienia. Dołącza do grupy i współpracuje przy tworzeniu kolażu plakatu. 2. Przedstawiciel każdej grupy przedstawia klasie i nauczycielowi prezentację wyjaśniającą decyzje i wybory grupy. Inni go wspierają. 3. Słucha, zadaje pytania. 4. Uczestniczy w dyskusji. 5. Poddaje refleksji, porównuje i proponuje argumenty, które obalają i potwierdzają poprzednią prezentację.

FAZA 2
Cel: Identyfikacja różnych rodzajów migracji

Co robi nauczyciel	Co robi uczeń
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zaprasza imigranta do opowiedzenia o swoich doświadczeniach migracyjnych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Słucha i zadaje pytania. Identyfikuje słowa kluczowe

<ol style="list-style-type: none"> 2. Dzieli klasę na 3 grupy i daje do przeczytania 3 historie z życia. Na końcu każdego opowiadania prosi uczniów o zapisanie w swoich zeszytach słów kluczowych przeczytanego fragmentu i pokazuje związane z nimi treści multimedialne. 3. Na zakończenie lektur nauczyciel zaprasza uczniów do przygotowania mapy zawierającej słowa kluczowe zapisane przez 3 grupy. Prosi uczniów o ich przedyskutowanie i podanie odpowiednich definicji w oparciu również o elementy, które wyłoniły się z lektur/zeznań, podejmując słowa kluczowe z Fazy 0 (Obcokrajowiec/ukryty/nieregularny/pozaspołeczność/imigrant/uchodźca/uchodźca...) 4. W odniesieniu do życiorysów i słów kluczowych nauczyciel zachęca uczniów do refleksji nad konkretnymi przyczynami i motywacjami migracji oraz do sporządzenia mapy zbiorczej. 5. Prosi każdą grupę o przedstawienie swojej mapy i podsumowanie jej w jedną, negocjując opinie wszystkich. 	<ol style="list-style-type: none"> 2. 3 grupy czytają 3 historie, zapisują kilka słów kluczowych w zeszytach ćwiczeń. Oglądają/słuchają treści multimedialnych. 3. Przygotowuje własną prezentację. Słucha innych grup i wyraża swój punkt widzenia, odpowiadając na podpowiedzi. 4. Słucha i opracowuje mapę w grupie. 5. Wyjaśnia, słucha i wspólnie opracowuje mapę.
--	---

FAZA 3

Cel: **poznanie znaczenia migracji i jej roli w historii świata**

Co robi nauczyciel	Co robi uczeń
<p>1. Nauczyciel pokazuje mapy przedstawiające ruchy migracyjne i prosi uczniów o graficzne przedstawienie tego, co zaobserwowali i skomentowanie tych obserwacji.</p> <p>2. Nauczyciel dzieli klasę na 5 grup, przypisując każdej grupie literaturę lub źródło historyczne na temat wyjazdów i podróży związanych z migracją własnego kraju na przełomie XIX i XX wieku. Nauczyciel prosi każdą grupę o podsumowanie treści przeczytanych tekstów i wyrażenie uzasadnionej oceny lektury.</p> <p>3. Nauczyciel proponuje obejrzenie filmu o imigracji we własnym kraju, a na koniec otwiera dyskusję skupiającą się na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - System przyjmowania/ odrzucania migrantów - nowe warunki życia - zawody <p>4. Dzieli klasę na grupy. Każda grupa otrzymuje dokument z artykułami i/lub komiksami satyrycznymi z tamtych czasów. Uczniowie proszeni są o opisanie w preferowany przez siebie sposób, jaki mają stosunek do migrantów i zaprezentowanie go w klasie.</p>	<p>1. Obserwuje i prezentuje przepływ migracyjny za pomocą nici różnych kolorów dla każdego ruchu i wyraża swój własny punkt widzenia, szanując czas i opinie innych.</p> <p>2. Czyta, podsumowuje i dyskutuje</p> <p>3. Ogląda film i uczestniczy w dyskusji, wnosząc własne opinie z poszanowaniem czasu i różnych punktów widzenia.</p> <p>4. Czyta i zastanawia się nad artykułami, prezentuje własną percepcję i przedstawia ją klasie odpowiadając na pytania w razie potrzeby.</p>

FAZA 4

Cel: **Możliwość obserwowania zjawiska z różnych punktów widzenia**

Co robi nauczyciel	Co robi uczeń
<p>1. Nauczyciel przy wsparciu przedstawiciela organizacji pozarządowej lub innego nauczyciela/wychowawcy dzieli klasę na dwie grupy, które</p>	<p>1. Wykonuje polecenia nauczyciela i odnajduje się w grze.</p>

<p>w pierwszej fazie będą pracować w dwóch różnych salach.</p> <p>Proponuje grę związaną z odgrywaniem ról, mającą na celu zmierzenie się uczniów z realnymi sytuacjami, w których kluczowa jest umiejętność wyboru, odwołując się do zasad decentralizacji.</p> <p>Nauczyciel rozdziela role, które mają być przydzielone każdemu uczniowi, rozpoczyna grę i interweniuje, regulując czas poszczególnych faz gry.</p> <p>2. Na koniec gry zachęca uczniów do zastanowienia się nad przebiegiem gry, za pomocą pytań stymulujących.</p>	<p>2. Odpowiada na wskazówki nauczyciela i porównuje się z kolegami z klasy.</p>
---	--

FAZA 5

Cel: **meta-poznanie**

Co robi nauczyciel	Co robi uczeń
<p>1. Nauczyciel proponuje analizę dotychczasowej pracy i metapoznanie z nabyciem wzrostu poznawczego, afektywnego i emocjonalnego poprzez przeformułowanie pytań zaproponowanych w fazie 0.</p>	<p>1. Przegląda wykonaną pracę, podsumowuje ją na schemacie blokowym i ponownie odpowiada na pytania z fazy 0. Raportuje odpowiedzi za pomocą mapy myśli i porównuje ją z pierwszą (utworzoną w fazie 0) obserwując różnice.</p>

FAZA 6

Cel: **poczuć się ważną częścią społeczności**

Co robi nauczyciel	Co robi uczeń
<p>1. Nauczyciel proponuje przekazanie zdobytej wiedzy społeczności lokalnej poprzez administrowanie ankietą wśród osób mieszkających w okolicy ucznia.</p> <p>2. Nauczyciel prosi o przeanalizowanie wyników</p>	<p>1. Przygotowuje ankietę i rozprowadza ją wśród społeczności lokalnej.</p> <p>2. Analizuje wyniki, organizuje, planuje, projektuje i realizuje</p>

i wykonanie tego, co wyłoniło się z kwestionariusza.

w grupach projekt service learning, angażując społeczność.

FAZA 7

Cel: samoocena

Co robi nauczyciel	Co robi uczeń
1. Nauczyciel dostarcza kwestionariusz samooceny zawierający następujące pytania: <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Czy praca wydawała Ci się interesująca? Dlaczego tak / dlaczego nie</i> ○ <i>Którą fazę uważasz za najbardziej interesującą lub najmniej interesującą i dlaczego?</i> ○ <i>Co chciałbyś zrobić inaczej?</i> ○ <i>Jakie przesłanie usłyszałeś najczęściej?</i> ○ <i>Czy uważasz, że może to być przydatne w Twoim życiu?</i> ○ <i>W jaki sposób?</i> 	1. Odpowiada.

ZASOBY

- Zasoby ludzkie: nauczyciele, organizacje pozarządowe zajmujące się imigrantami, imigranci.
- Zasoby finansowe: nie dotyczy.
- Możliwe partnerstwa z podmiotami społecznymi: organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami imigrantów, ekspertami pracującymi z migrantami.

USTAWIENIE DZIAŁAŃ

W klasie:

Uczniowie uczestniczą w zajęciach proponowanych przez nauczyciela, m.in. w badaniach, pracują w grupach, przygotowują mapy myśli, prezentacje i ankietę, w spotkaniu z lokalnym imigrantem. Zebranie wyników i wdrożenie projektu service learning opartego na wynikach.

Poza klasą:

Przekazanie ankiety przedstawicielom społeczności, w której żyją. Prezentacja wyników podczas wydarzenia finałowego skierowanego do społeczności lokalnej.

EWALUACJA I DYSEMINACJA

ELEMENTY EWALUACYJNE	Pod koniec jednostki edukacyjnej uczeń powinien: <ul style="list-style-type: none"> • znać znaczenie migracji i różnicę między emigracją a imigracją • określać rolę migracji w historii świata i jej wpływ na życie ludzi • rozpoznawać stereotypy związane z migrantami i umieć z nimi walczyć; • obserwować zjawisko z różnych punktów widzenia • rozwijać szacunek do różnych kultur i rozwijać świadomość międzykulturową • czuć się ważną częścią społeczności • wprowadzać w życie to, czego się nauczyliśmy i oddawać się służbie społeczności, aby osiągnąć dobro wspólne.
NARZĘDZIA EWALUACJI	<ul style="list-style-type: none"> ○ Kwestionariusz samooceny (Załącznik 1) ○ Siatka ewaluacyjna oparta na Globalnych Celach Nauczania Edukacji Obywateli związanych z wiekiem 15-18+ (Załącznik 2)
DZIAŁANIA DYSEMINACYJNE	Pisanie artykułów w gazecie szkolnej i lokalnej. Wydarzenie końcowe, na które będą zaproszeni lokalni imigranci, stowarzyszenia migrantów i lokalna społeczność.
NARZĘDZIA DYSEMINACYJNE	Szkolna strona internetowa i kanał mediów społecznościowych, gazeta szkolna, lokalna gazeta, zaproszenie na wydarzenie finałowe.

Załącznik 1

Obszar: IMIGRACJA
Jednostka edukacyjna 11: **RAZEM****KWESTIONARIUSZ SAMOOCENY**

	Pytanie	Odpowiedź
1.	Czym jest migracja i jaka jest różnica między emigracją a imigracją?	
2.	Jaka jest rola migracji w historii kultur i ludzi?	
3.	W jaki sposób przepływy migracyjne wpłynęły na życie zarówno osób, które wyemigrowały, jak i tych, które gościły migrantów?	
4.	Jakie są stereotypy związane z migracją, które powinniśmy przezwyciężyć?	
5.	Jak możesz rozwinąć większy szacunek do różnych kultur i nawyków?	
6.	Którą fazę uważasz za najbardziej interesującą lub najmniej interesującą i dlaczego?	
7.	Czego nowego się nauczyłeś, czego wcześniej nie wiedziałeś?	

Nauczyciel może dodać kolejne pytania, które uważa za istotne dla oceny ucznia.

Załącznik 2

Obszar: IMIGRACJA Jednostka edukacyjna 11: RAZEM

SIATKA EWALUACYJNA¹² Szkoła średnia (15-18+ lat)

Cele nauczania	Kluczowe tematy	Punktacja (od 1 do 10)
Krytycznie oceniaj, w jaki sposób dynamika władzy wpływa na głos, wpływy, dostęp do zasobów, podejmowanie decyzji i zarządzanie	Analiza współczesnych problemów globalnych z perspektywy dynamiki władzy (równość płci, niepełnosprawność, bezrobocie młodzieży)	
	Czynniki ułatwiające lub utrudniające obywatelstwo i zaangażowanie obywatelskie na poziomie globalnym, krajowym i lokalnym	
	Krytyczne badanie różnych punktów widzenia, poglądów i krytyki przeciwników lub mniejszości, w tym ocena roli mediów masowych i mediów społecznościowych w debatach globalnych i na temat globalnego obywatelstwa	
ŚREDNI WYNIK		
Cele nauczania	Kluczowe tematy	Punktacja (od 1 do 10)
Krytycznie zbadaj, w jaki sposób współdziałają różne poziomy tożsamości i żyj pokojowo z różnymi grupami społecznymi	Tożsamości osobiste i członkostwo w kontekstach lokalnych, krajowych i globalnych przez wiele soczewek.	
	Tożsamość zbiorowa, wspólne wartości i implikacje dla tworzenia globalnej kultury obywatelskiej	
	Złożone i różnorodne perspektywy i pojęcia tożsamości obywatelskiej i członkostwa w kwestiach lub wydarzeniach globalnych lub poprzez przykłady kulturowe, gospodarcze i polityczne	
	Czynniki prowadzące do skutecznego zaangażowania obywatelskiego (interesy osobiste i zbiorowe, postawy, wartości i umiejętności)	

¹² "Global Citizenship Education: Topics and Learning Objectives" opublikowane w 2015 przez United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization - UNESCO

	Zaangażowanie w promocję i ochronę osobistego i zbiorowego dobrostanu	
ŚREDNI WYNIK		
Cele nauczania	Kluczowe tematy	Punktacja (od 1 do 10)
Krytycznie oceniaj powiązania między różnymi grupami, społecznościami i krajami	Prawa i obowiązki obywateli, grup i państw w społeczności międzynarodowej	
	Pojęcie legitymacji, praworządności, rzetelnego procesu i sprawiedliwości	
	Promowanie dobrego samopoczucia w społeczności oraz zrozumienie zagrożeń i potencjału dobrego samopoczucia na poziomie globalnym	
	Promowanie i obrona praw człowieka dla wszystkich	
ŚREDNI WYNIK		
Cele nauczania	Kluczowe tematy	Punktacja (od 1 do 10)
Rozwijaj i stosuj wartości, postawy i umiejętności zarządzania i angażowania się w różne grupy i perspektywy	Wzajemna współzależność i wyzwania życia w zróżnicowanych społeczeństwach i kulturach	
	Wartości i postawy empatii i szacunku poza grupami, do których należysz	
	Angażowanie się w działania na rzecz sprawiedliwości społecznej (poziom lokalny, krajowy i globalny)	
ŚREDNI WYNIK		
Cele nauczania	Kluczowe tematy	Punktacja (od 1 do 10)
Rozwijaj i stosuj umiejętności skutecznego zaangażowania obywatelskiego	Analizowanie czynników, które mogą wzmocnić lub ograniczyć zaangażowanie obywatelskie	
	Wybór najwłaściwszego sposobu pozyskiwania informacji, wyrażania opinii i podejmowania działań w ważnych globalnych sprawach	
	Umiejętności skutecznego zaangażowania politycznego i społecznego (ocena dowodów, wysuwanie uzasadnionych argumentów, planowanie i organizowanie działań, współpraca, uczenie się na sukcesach i porażkach)	
ŚREDNI WYNIK		

Cele nauczania	Kluczowe tematy	Punktacja (od 1 do 10)
Krytycznie oceniaj kwestie sprawiedliwości społecznej i odpowiedzialności etycznej oraz podejmuj działania w celu zwalczania dyskryminacji i nierówności	Jak różne perspektywy sprawiedliwości społecznej i odpowiedzialności etycznej wpływają na podejmowanie decyzji politycznych i zaangażowanie obywatelskie	
	Zakwestionowanie niesprawiedliwości i nierówności	
	Wykazanie odpowiedzialności etycznej i społecznej	
ŚREDNI WYNIK		
Cele nauczania	Kluczowe tematy	Punktacja (od 1 do 10)
Zaproponuj działanie i stań się agentem pozytywnych zmian	Uczenie się, jak być aktywnymi obywatelami świata i jak zmieniać siebie i społeczeństwo	
	Przyczynianie się do analizy i identyfikacji potrzeb i priorytetów, które wymagają działań/zmian na poziomie lokalnym, krajowym i globalnym	
	Aktywne uczestnictwo w tworzeniu wizji, strategii i planu działania na rzecz pozytywnej zmiany	
	Odkrywanie możliwości przedsiębiorczości społecznej	
	Ćwiczenie umiejętności komunikacji, negocjacji, rzecznictwa	
	Pozyskiwanie informacji i wyrażanie swoich opinii w ważnych sprawach globalnych	
	Promowanie pozytywnych zachowań społecznych	
ŚREDNI WYNIK		
CAŁKOWITY ŚREDNI WYNIK		